

**Komitet
Nauk Zootechnicznych
i Akwakultury**

Biuletyn Informacyjny

Kwartalnik VII

Nr 2/2026

Warszawa, 2026

W numerze

Słowo wstępne	2
Siódme posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN	3
Ósme posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN	7
Jubileusz 75-lecia Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu połączony z nadaniem tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu prof. dr. hab. dr. h.c. Zygmunta Reklewskiego, czł. rzecz. PAN z Instytutu Genetyki i Biotechnologii Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Jastrzębcu	11
Konferencja Dziekanów, Dyrektorów Instytutów, Prodziekanów, Przewodniczących Rad Naukowych w Dyscyplinie Zootechnika i Rybactwo	14
Wydarzenia	17
Konferencje, warsztaty i relacje	20
<i>Pro memoria</i>	65
Kalendarium konferencyjne	75

Słowo wstępne

Szanowni Państwo,

wakacje są czasem sprzyjającym głębszym refleksjom. Mamy rok ważnych jubileuszy. Przed 75 laty doszło do utworzenia wyższych szkół rolniczych (z wydziałami zootechnicznymi) w Poznaniu i we Wrocławiu, poprzez wyłączenie ich z istniejących struktur Uniwersytetów Poznańskiego i Wrocławskiego. Z kolei w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, na mocy Rozporządzenia Ministra Szkół Wyższych i Nauki z 1951 roku, powstał Wydział Zootechniczny. W jubileuszowy nurt wpisuje się także powołanie w tym samym roku Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Bydgoszczy (obecnie Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich) oraz pięć lat wcześniej w Szczecinie utworzono Szkołę Inżynierską, poprzedniczkę Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego.

Gdyby za punkt wyjścia przyjąć okres tworzenia tych uczelni i wydziałów, mogłaby powstać złowroga, epatująca stalinizmem, narracja. Do takich sytuacji jednak nie doszło, gdyż w tych miejscach pojawili się uczeni, którzy mimo różnych rodowodów i nierzadko doznanych krzywd, potrafili odnajdywać sens, wskazywać kierunki działań, a nade wszystko szukać „punktów wspólnych”.

W ten kontekst znakomicie wpisuje się nadanie Profesorowi Zygmuntowi Reklewskiemu najwyższej godności akademickiej przez Senat Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu – doktora honoris causa. Profesor pozostaje uczonym o wielkim autorytecie, wybitnym dorobku naukowym i organizacyjnym. Jest członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk i także doktorem honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Piastował prestiżowe funkcje i stanowiska zarówno w Polsce, jak i za granicą, pozostając ambasadorem najwyższych standardów. Niezwykle budującym jest fakt, że szlachetne wartości nie ulegają korozji i zapomnieniu. Relację z uroczystości jubileuszowych 75-lecia Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt wrocławskiej Alma Mater i nadania godności doktora honoris causa znajdzie Państwo w tym numerze Biuletynu.

Zapraszam do lektury naszego coraz bardziej obszernego i bogatego w treści kwartalnika. Jest to możliwe dzięki zaangażowaniu wielu osób, którym bardzo dziękuję za twórczą aktywność.

Życzę Państwu dobrego wakacyjnego wypoczynku!

Tomasz Szwaczkowski

Siódme posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN

Siódme posiedzenie Plenarne Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury (KNZiA) odbyło się w dniu 12 lutego 2025, godz. 11.00 w Warszawie w Pałacu Staszica.

Pierwszym punktem spotkania był wykład prof. IERiGŻ-PIB dr. hab. Marka Wigiera „Blaski i cienie umowy UE z krajami Mercosur dla sektora produkcji zwierzęcej w Polsce”. Po wykładzie odbyła się długa i interesująca dyskusja, w której głos zabrali: prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk; dr hab. Maciej Murawski, prof. UR; prof. dr hab. Andrzej Ciereszko, czł. koresp. PAN; prof. dr hab. Monika Bugno-Poniewierska; prof. dr hab. dr h.c. Marek Świtoński, czł. rzecz. PAN; prof. dr hab. Emilia Bagnicka; prof. dr hab. Joanna Makulska i prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski. Na zakończenie Przewodniczący prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski gorąco podziękował prof. IERiGŻ-PIB Markowi Wigierowi za przygotowanie i wygłoszenie interesującego wykładu.

W kolejnym punkcie Przewodniczący poinformował, że 9 grudnia ubiegłego roku prof. dr hab. Małgorzata Szumacher, czł. koresp. PAN złożyła rezygnację z funkcji przewodniczącej Komisji Fizjologii i Żywienia Zwierząt. W piśmie skierowanym do Przewodniczącego wyjaśniła powody tej decyzji i zaproponowała następcę – prof. dr. hab. Adama Cieślaka. Profesor Tomasz Szwaczkowski krótko scharakteryzował sylwetkę kandydata do pełnienia tej funkcji i postawił pytanie o inne kandydatury. Wobec braku zgłoszeń prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski zakomunikował, że zgodnie z obowiązującymi przepisami pod głosowanie zostaną poddane dwie uchwały: 1) o odwołanie prof. dr hab. Małgorzaty Szumacher, czł. koresp. PAN z funkcji przewodniczącej Komisji Fizjologii i Żywienia Zwierząt KNZiA oraz 2) o powołanie prof. dr. hab. Adama Cieślaka na przewodniczącego Komisji Fizjologii i Żywienia Zwierząt KNZiA. Z uwagi na brak quorum wszystkie głosowania odbyły się drogą elektroniczną w dniu 21 lutego 2026 roku.

Przechodząc do kolejnego punktu posiedzenia, Przewodniczący prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski poinformował, że pojawiła się propozycja uzupełnienia składu Komisji Akwakultury. Na członka tej Komisji rekomendowana jest prof. MIR-PIB dr hab. Joanna Szlinder-Richert zastępca dyrektora Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego w Gdyni. Dodał, że do tej pory w składzie Komisji nie było osoby zajmującej się rybołówstwem morskim. W kontekście przygotowywanych przez Komisję licznych opinii projektów aktów prawnych dla Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dotyczących także rybactwa morskiego uzupełnienie składu Komisji Akwakultury o eksperta z tego zakresu jest niezbędne. Następnie przedstawił sylwetkę kandydatki.

Kolejny punkt obrad dotyczył uprawnień zawodowych zootechników i ichtiologów. Przewodniczący prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski przypomniał, że sprawa ciągnie się już kilka lat i oprócz rozmów w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi nic spektakularnego się nie wydarzyło. Następnie poprosił prof. dr hab. Eugeniusza Grelę o przedstawienie aktualnego stanu prac. Profesor Grela stwierdził (po licznych konsultacjach), że sprawa nadania uprawnień jest bardzo trudna. Wiele kwestii wymaga dyskusji i wyjaśnienia, np.: kto będzie nadawał uprawnienia, gdzie i jak będzie funkcjonowała obsługa administracyjna postępowania, jakie będzie źródło finansowania, kto dopracuje uprawnienia zawodowe, czy należy zmienić programy studiów (kierunki z uprawnieniami mają studia jednolite) i wprowadzić minima programowe. Pan Profesor Szwaczkowski przypomniał dotychczasowe działania Komitetu w sprawie uprawnień. Po tej wypowiedzi wywiązała się dyskusja, w której udział wzięli: prof. dr hab. Krystyna Koziec; dr hab. Maciej Murawski, prof. UR; prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk; prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś; prof. dr hab. Stanisław Kondracki i prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski. Przeważały opinie, że mimo trudności prace w sprawie uprawnień zawodowych zootechników i ichtiologów należy kontynuować. Na zakończenie Przewodniczący dodał, że pojawiły się sugestie, aby sprawę uprawnień konsultować również w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. To rozwiązanie będzie analizowane.

Zgodnie z przyjętym programem obrad prof. dr hab. Joanna Makulska przedstawiła informację o przebiegu prac Zespołu ds. opracowania założeń programu kształcenia z zakresu sztucznej inteligencji na kierunkach zootechnika, rybactwo i pokrewnych. Na początku wystąpienia zaprezentowała skład Zespołu, którego jest przewodniczącą. Wyjaśniła, że pierwsze posiedzenie odbyło się 19 stycznia br. w trybie online. Dodała, że przed zebraniem uzyskała informacje nt. zagadnień związanych ze sztuczną inteligencją, a szczególnie Smart Livestock Farming/realizowanych obecnie w programach nauczania. Skompilowane dane były podstawą analizy.

Na posiedzeniu dyskutowano, w jaki sposób treści z tego zakresu powinny być realizowane, jaka powinna być ich tematyka i zakres. Ustalono również plan pracy. Z zebranych informacji wynika, że na niektórych uczelniach są realizowane lub zaplanowane do realizacji wyodrębnione przedmioty obejmujące zagadnienia Smart Livestock Farming. Natomiast w innych jednostkach treści te są włączone do innych przedmiotów, np. żywienie, rozród, dobrostan. Pani Profesor Makulska wskazała, że opracowanie i wdrażanie rekomendowanych przez Komitet zagadnień Smart Livestock Farming może odbywać się dwutorowo: przez modyfikację treści aktualnie istniejących przedmiotów i/lub aktualizację programów nauczania. W ramach programu Smart Livestock Farming powinny znaleźć się zagadnienia teoretyczne i praktyczne (m.in. komputerowe, wyjazdy studyjne). Z analizy wynika, że istotne bę-

dzie podniesienie kompetencji kadry w tym zakresie. Ważną rolę mogłaby odegrać w tym Polska Akademia Nauk, wspierając organizację szkoleń i przygotowanie pomocy dydaktycznych (filmy video). Na zakończenie wystąpienia prof. dr hab. Joanna Makulska zakomunikowała, że aktualnie zbierane są propozycje tematów do programu modułu/przedmiotu, a kolejne zebranie Zespołu odbędzie się 16 lutego br. Do sprawy formy i tematów zajęć odnieśli się: prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk; prof. dr hab. Eugeniusz Grela i prof. dr hab. Andrzej Ciereszko. Przewodniczący prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski oznajmił, że prace nad projektem programu kształcenia z zakresu sztucznej inteligencji na kierunkach zootechnika, rybactwo i pokrewnych powinny się zakończyć przed wakacjami.

Temat edukacji zootechnicznej i rybackiej w szkołach zreferowała prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk. Przedstawiła m.in. skład grupy roboczej zajmującej się tym zagadnieniem, cele projektu, potencjalnych adresatów, przykładowe treści, możliwe formy, sposoby dystrybucji i źródła finansowania. Wskazała na problemy związane z opracowaniem i upowszechnieniem „elementarza zootechniki i rybactwa” oraz omówiła wstępne propozycje Zespołu. Na zakończenie wystąpienia poprosiła o uwagi do projektu. Głos w dyskusji zabrali: dr hab. Maciej Murawski, prof. UR; prof. dr hab. Monika Bugno-Poniewierska; prof. dr hab. Joanna Makulska; prof. dr hab. Andrzej Ciereszko, czł. koresp. PAN; prof. dr hab. dr h.c. Marek Świtoński, czł. rzecz. PAN; prof. dr hab. Emilia Bagnicka i prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski. Pojawiły się m.in. propozycje rozszerzenia grupy docelowej o rodziców, położenia dużego nacisku na kwestie jakości i walorów zdrowotnych mięsa i produktów zwierzęcych oraz nowoczesne technologie w rolnictwie. Odniesiono się też do kwestii sposobu przekazania dzieciom informacji nt. uśmiercania zwierząt. Natomiast opinie w sprawie formy dystrybucji materiałów były zróżnicowane. Profesor B. Pilarczyk zadeklarowała, że podczas zebrania Zespołu, które odbędzie się 16 lutego br., przekaże wszystkie sugestie.

W kolejnym punkcie spotkania przekazano informacje o pracy stałych Komisji, Sekcji i Zespołu KNZiA. Jako pierwszy zabrał głos prof. dr hab. Stanisław Kondracki przewodniczący Sekcji Współpracy z Otoczeniem Gospodarczym. Profesor przypomniał, że Sekcja podjęła próby zidentyfikowania oczekiwań otoczenia gospodarczego wobec absolwentów zootechniki i kierunków studiów związanych z rybactwem oraz najważniejszych obszarów badawczych z punktu widzenia branży, a także dokonania oceny dotychczasowej współpracy i barier ją utrudniających. W tym celu opracowano cztery ankiety zawierające po kilkanaście pytań – dwie z obszaru zootechniki i dwie z zakresu rybactwa. Zgromadzono i utworzono bazy adresowe i mailowe firm oraz instytucji prowadzących działalność w zakresie zootechniki i rybactwa. Jesienią ubiegłego roku skierowano do nich prośby o wypełnienie ankiet online. Uzyskano niewiele odpowiedzi, dlatego ponownie wysłano maile do firm.

Aktualnie odpowiedzi nadal spływają, co zdaniem prof. S. Kondrackiego pozwoli na sformułowanie ważnych wniosków dotyczących pożądaných przez praktykę kierunków badań naukowych i sylwetek absolwentów zootechniki i rybactwa.

Prof. dr hab. Emilia Bagnicka poinformowała, że Komisja Genetyki i Hodowli Zwierząt przede wszystkim zajmuje się organizacją webinaru, który będzie dotyczył epigenetyki i jej znaczenia dla hodowców. Na ostatnim spotkaniu Komisji ustalono wykładowców. Pewien problem stanowi finansowanie wydarzenia, gdyż uzyskana subwencja jest niepełna. Brakujące środki można próbować pozyskać, składając wniosek o uzupełnienie finansowania albo od sponsorów.

Prof. dr hab. Adam Cieślak z Komisji Fizjologii i Żywienia Zwierząt przypomniał, że 19 lutego w Pałacu Staszica odbędzie się premiera książki „Wybitni uczeni we wspomnieniach. Jan Kielanowski” oraz konferencja poświęcona prof. Janowi Kielanowskiemu.

Prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś wspomniała, że na poprzednim posiedzeniu Komitetu Przewodniczący Komisji Akwakultury prof. dr hab. Zdzisław Zakęś szczegółowo omówił zakres i plan pracy tego gremium. Dodała, że Komisja w ostatnim czasie zajmuje się głównie opiniowaniem aktów prawnych przygotowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Na prośbę Przewodniczącego Komisji ds. Nagrody KNZiA prof. dr hab. dr h.c. Jana Jankowskiego, czł. koresp. PAN prof. K. Demska-Zakęś przypomniała o trwającym konkursie o Nagrodę KNZiA i zaprosiła do składania wniosków.

W końcowej części posiedzenia Przewodniczący prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski poinformował, że dwoje Członków Komitetu zostało wybranych do pełnienia funkcji przewodniczących rad naukowych, tj. prof. dr hab. dr h.c. Joanna Barłowska i prof. dr hab. Eugeniusz Grela. Przewodniczący pogratulował wyboru.

Prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk zaapelowała o przesyłanie materiałów/informacji na stronę FB. Prof. dr hab. Eugeniusz Grela wnioskował o jak najszybsze przeprowadzenie głosowań w sprawach osobowych omawianych na posiedzeniu. Prof. dr hab. Joanna Makulska poinformowała, że w dniach 2-5 marca w Zakopanem odbędzie się 31. Szkoła Zimowa Hodowców Bydła.

Na zakończenie posiedzenia Przewodniczący KNZiA prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski zaprosił na posiedzenie plenarne w dniu 14 maja 2026, a następnie podziękował wszystkim członkom Komitetu za udział w posiedzeniu i twórczą dyskusję.

*Prof. dr hab. Anna Wójcik
Sekretarz KNZiA PAN*

Ósme posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN

Ósme Posiedzenie Plenarne Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury (KNZiA) odbyło się w dniu 14 maja 2025 o godz. 11.00 w Warszawie w Pałacu Staszica. Pierwszym punktem spotkania był wykład dr hab. Marleny Szalaty, prof. UP w Poznaniu pt. „Perspektywy wykorzystania transgenicznych zwierząt w biomedycynie i żywieniu”.

Fot. 1. Wykład dr hab. Marleny Szalaty, prof. UP w Poznaniu

Kolejny punkt posiedzenia dotyczył przyznania Nagrody KNZiA PAN. Przewodniczący Komisji ds. nagrody KNZiA, prof. dr hab., dr h.c. multi Jan Jankowski, czł. koresp. PAN powiedział, że w wyznaczonym terminie na konkurs o Nagrodę Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN wpłynęły dwa wnioski. Na oba osiągnięcia składają się wyniki badań opublikowane w renomowanych czasopismach naukowych o zasięgu światowym i wysokim współczynniku *impact factor*, mające potencjał aplikacyjny. Oba złożone wnioski spełniały kryteria określone w „Regulaminie Nagrody Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury”. Obydwa wnioski były rekomendowane przez Członków KNZiA PAN.

1. **„Prosięta jako model translacyjny w badaniach niedokrwistości z niedoboru żelaza w okresie noworodkowym”** – osiągnięcie zespołu w składzie: prof. dr hab. Paweł Piotr Lipiński, dr Xiuying Wang, dr Magdalena Ogłuszka, prof. dr hab. Rafał Radosław Starzyński. W osiągnięciu „Prosięta jako model translacyjny w badaniach niedokrwistości z niedoboru żelaza w okresie noworodkowym” wykazano, że wcześniaki świni domowej wykazują wzorzec metabolizmu żelaza charakterystyczny dla funkcjonalnego niedoboru tego pierwiastka. Stwierdzono,

że suplementacja Sucrosomial® Iron łagodzi negatywne skutki deregulacji żelaza u wcześniaków, nie wywołując przy tym reakcji zapalnej i stresu oksydacyjnego. Ustalono, że wcześniaki zwierzęce mogą stanowić model do badania statusu żelaza u wcześniaków ludzkich, a także mogą służyć do walidacji i wdrażania wysoko biodostępnych i bezpiecznych suplementów żelaza. Prezentowane badania mogą zainteresować różne grupy odbiorców, np. naukowców, lekarzy weterynarii, neonatologów, pediatrów, przedstawicieli firm biotechnologicznych, farmaceutycznych i nutraceutycznych. Wskazuje to na potencjał wdrożeniowy ww. osiągnięcia.

2. **„Wykorzystanie ekstrudowanych nasion soi i/lub lnu z dodatkiem tymianku w żywieniu świń jako komponentu diety o działaniu antyoksydacyjnym, ukierunkowanym na poprawę efektywności produkcyjnej, stabilności oksydacyjnej tkanek oraz jakości prozdrowotnej mięsa”** – osiągnięcie zespołu: prof. dr hab. Anna Czech, dr Kamila Klimiuk, dr Iwona Sembratowicz. Przedstawione osiągnięcie naukowe „Wykorzystanie ekstrudowanych nasion soi i/lub lnu z dodatkiem tymianku w żywieniu świń jako komponentu diety o działaniu antyoksydacyjnym, ukierunkowanym na poprawę efektywności produkcyjnej, stabilności oksydacyjnej tkanek oraz jakości prozdrowotnej mięsa” ma zarówno charakter poznawczy, jak i aplikacyjny. U większości gatunków zwierząt gospodarskich koszty żywienia stanowią ok. 70% kosztów produkcji. Wszelkie dodatki/modyfikacje zmierzające do zwiększenia efektywności wykorzystania paszy, poprawy dobrostanu zwierząt i jakości prozdrowotnej ich mięsa, są niezmiernie ważne. Dużym walorem prezentowanego osiągnięcia jest bardzo aktualna problematyka badawcza, związana z wykorzystaniem antyoksydantów w paszach dla świń, do wytwarzania żywności prozdrowotnej i o wysokiej wartości odżywczej. Szczególnie interesujące są wyniki badań nad skojarzonym zastosowaniem ekstrudowanych nasion lnu oraz dodatku tymianku. Proponowane komponenty paszowe są dostępne na rynku, stosunkowo tanie, a proces ich przetwarzania nie jest skomplikowany, co ułatwia efektywne przeniesienie wyników badań do praktyki produkcyjnej. Możliwość wdrożenia opracowanego modelu żywienia trzody chlewnej potwierdzają załączone do Wniosku oświadczenia przedstawicieli firm PROBIO Sp. z o.o. i Wytwórnia Pasz WOLA PASZE Sp. z o.o.

Ze względu na bardzo aktualną problematykę badawczą i możliwość szybkiego zastosowania wyników badań w chowie trzody chlewnej, Członkowie Komisji jednogłośnie postanowili, że do Nagrody Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN będzie rekomendowane osiągnięcie „Wykorzystanie ekstrudowanych nasion soi i/lub lnu z dodatkiem tymianku w żywieniu świń jako komponentu diety o działaniu antyoksydacyjnym, ukierunkowanym na poprawę efektywności produkcyjnej, stabilności oksydacyjnej tkanek oraz jakości prozdrowotnej mięsa”. Jednogłośnie postanowili również wnioskować o przyznanie wyróżnienia dla zespołu w składzie: prof. dr hab. Paweł Piotr Lipiński, dr Xiuying Wang, dr Magdalena Ogłuszka, prof. dr hab. Rafał

Radosław Starzyński za osiągnięcie „Prosięta jako model translacyjny w badaniach niedokrwistości z niedoboru żelaza w okresie noworodkowym”.

Z uwagi na brak quorum, zdecydowano, że głosowanie w sprawie Nagrody KNZiA w 2026 roku zostanie przeprowadzone drogą elektroniczną.

Prezentację założeń programu kształcenia z zakresu sztucznej inteligencji na kierunkach zootechnika, rybactwo i pokrewnych przedstawiła prof. dr hab. Joanna Makulska. Propozycja treści kształcenia w ramach przedmiotów: „Inteligentne systemy wspomagania produkcji zwierzęcej” (zootechnika i pokrewne) oraz „Inteligentne systemy w akwakulturze i rybactwie” (akwakultura/rybactwo), które powinny składać się z 15 bloków tematycznych, wymiar godzinowy 60 h = 15 h wykłady + 45 h ćwiczenia. Proponuje się realizację przedmiotu na studiach I stopnia, w semestrach końcowych (ostatni/przedostatni). Studenci powinni posiadać przygotowanie z zakresu statystyki matematycznej oraz chowu i hodowli poszczególnych gatunków zwierząt. Ćwiczenia powinny być realizowane częściowo w laboratorium komputerowym, ale należy też zapewnić studentom szkolenie praktyczne z zakresu zastosowania aplikacji AI (m.in. np. poprzez zajęcia na fermie lub współpracę z firmami dostarczającymi rozwiązania technologiczne z wykorzystaniem AI). Komisja przygotowała również skrypt akademicki do wykładów i ćwiczeń z propozycjami szczegółowych zagadnień, które są proponowane do realizacji w obu przedmiotach.

Fot. 2. Prezentacja założeń programu kształcenia z zakresu sztucznej inteligencji przez prof. dr hab. Joannę Makulską

W czasie dyskusji stwierdzono, że opracowane materiały należy przesłać do Dziekanów Wydziałów do konsultacji.

Założenia edukacji zootechnicznej i rybackiej w szkołach zreferowała prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk. Grupa robocza w składzie: prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk – przewodnicząca; prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś; dr hab. Kamila Puppel, prof. SGGW; dr Joanna Składanowska-Baryza i dr Jan Ślósarz, przygotowała propozycje

zagadnień, które skierowane byłyby do dwóch grup docelowych: dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym i młodzieży szkół średnich. Aby zidentyfikować problematykę, jaką należy zaproponować grupie przedszkolnej, przeprowadzono ankietę wśród rodziców. Tematyka przedstawiana grupie przedszkolnej powinna koncentrować się m.in. na poznaniu zwierząt wokół nas, ich zachowania i potrzeb, zasad bezpiecznego kontaktu ze zwierzętami, zdrowia zwierząt i opieki nad nimi. Należy przygotować również pomoc dla rodziców w postaci: wskazówek wychowawczych jak rozmawiać z dzieckiem o zwierzętach. Natomiast w grupie uczniów szkół średnich należy z obecnej podstawy programowej wyodrębnić obszary, które można w większym stopniu rozwinąć o wiedzę z zakresu zootechniki i rybactwa, a szczególnie uwypuklić znaczenie rolnictwa, hodowli i chowu zwierząt oraz zasad dobrostanu zwierząt.

W kolejnym punkcie spotkania przekazano informacje o pracy stałych Komisji, Sekcji i Zespołu KNZiA oraz bieżące komunikaty. Prof. dr hab. Emilia Bagnicka zaprosiła na Webinarium „Przychodzi hodowca do genetyka... i pyta czym jest epigenetyka”, które odbędzie się 28 maja 2026 roku.

Prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk zaprosiła na Webinarium „Dobrostan psów – standardy i wyzwania”, które odbędzie się 26 maja 2026 roku.

Prof. dr hab. Maria Siwek-Gapińska poinformowała, że przygotowany jest podcast dotyczący odczarowania wizerunku hodowli zwierząt (wrzesień 2026) oraz dedykowane młodemu adeptom nauki webinarium dotyczące sztucznej inteligencji w nauce (październik 2026).

Przewodniczący prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski podziękował za organizację następujących wydarzeń naukowych: Seminarium Naukowe w ramach XVIII Szkoły Zimowej, im. prof. Mariana Różyckiego – Ustroń, 10-13 lutego 2026; XXXI Szkoła Zimowa Hodowców Bydła – Zakopane, 2-5 marca 2026; XX Forum Zootechniczno-Weterynaryjne – Poznań, 16-17 kwietnia 2026 oraz Interdyscyplinarne Webinarium nt. Zastosowania AI w zootechnice i weterynarii, 6 maja 2026. Podziękował również wszystkim osobom opracowującym stanowiska KNZiA dotyczące projektów aktów prawnych oraz za udział w pracach komisji i zespołów Sejmu RP. Poinformował również o swoim udziale w spotkaniu przewodniczących komitetów naukowych z Sekretarzem Stanu w MNiSW K. Ziolo-Puzuk w dniu 12 maja 2026, które dotyczyło sporządzenia wykazu wydawnictw monografii naukowych oraz wykazu czasopism.

Na zakończenie posiedzenia Przewodniczący KNZiA prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski zaprosił na otwarte posiedzenie plenarne w dniu 22 września 2026, a następnie podziękował wszystkim członkom Komitetu za udział w posiedzeniu i merytoryczną dyskusję.

*Prof. dr hab. Anna Wójcik
Sekretarz KNZiA PAN
Zdjęcia: Prof. dr hab. Anna Wójcik*

Jubileusz 75-lecia Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu połączony z nadaniem tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu prof. dr. hab. dr. h.c. Zygmuntowi Reklewskiemu, czł. rzecz. PAN z Instytutu Genetyki i Biotechnologii Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Jastrzębcu

Jubileusz 75-lecia Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt był okazją do wspomnień i rozmów zarówno o przeszłości, jak i przyszłości wydziału. Czterodniowy program obchodów objął zjazd dziekanów, uroczystość jubileuszową połączoną z nadaniem tytułu doktora honoris causa prof. Zygmuntowi Reklewskiemu, konferencję jubileuszową, wręczenie dyplomów absolwentom, piknik wydziałowy oraz spotkania roczników.

Obchody rozpoczęły się w środę 10 czerwca ogólnopolskim Zjazdem Dziekanów i Przewodniczących Rad Naukowych Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo. Głównym punktem jubileuszu była jednak piątkowa uroczystość. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz uczelni i środowiska naukowego, absolwenci, emerytowani pracownicy oraz goście reprezentujący instytucje współpracujące i zaprzyjaźnione z wydziałem.

Uroczysty Jubileusz otworzył J.M. Rektor prof. Krzysztof Kubiak, a dziekan Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt prof. Magdalena Zatoń-Dobrowolska przywitała gości. W swoim wystąpieniu dziekan przypomniała także najważniejsze momenty z 75-letniej historii wydziału.

Opowiadała o jego powojennych początkach, rozwoju zaplecza naukowego i dydaktycznego, zmianach organizacyjnych oraz poszerzaniu oferty kształcenia o nowe kierunki. Zwróciła uwagę na osiągnięcia naukowe pracowników i rolę kolejnych pokoleń badaczy, dydaktyków oraz studentów w budowaniu pozycji wydziału. Mówiąc o przyszłości, podkreśliła plany dalszego rozwoju badań i kształcenia, w tym prace nad uruchomieniem nowego kierunku związanego z ochroną bioróżnorodności.

Fot. 1. Wystąpienie Dziekan Wydziału – dr hab. Magdaleny Zatoń-Dobrowolskiej, prof. uczelni

Ważnym momentem jubileuszu było wręczenie honorowych statuetek „*Insignis Facultatis*”, przyznanych osobom szczególnie zasłużonym dla rozwoju wydziału. Wyróżnienia otrzymali: prof. dr hab. dr h.c. mult. Tadeusz Szulc, prof. dr hab. Roman Kołacz, prof. dr hab. dr h.c. mult. Dorota Jamroz – honorowa przewodnicząca KNZiA PAN, prof. dr hab. Bolesław Żuk, prof. dr hab. Zbigniew Dobrzański, prof. dr hab. Witold Janeczka, prof. dr hab. Bożena Patkowska-Sokoła, prof. dr hab. Edward Pawlina, prof. dr hab. Ewa Łukaszewicz, prof. dr hab. Janusz Kuźniewicz, prof. dr hab. Stanisław Krzywiecki, prof. dr hab. Ryszard Polechoński, prof. dr hab. Andrzej Wiliczekiewicz oraz dr Zofia Czarna. Wyróżnieni współtworzyli dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny wydziału, kształcąc kolejne pokolenia oraz budując jego pozycję w kraju i za granicą.

Fot. 2. Osoby wyróżnione honorowymi statuetkami „*Insignis Facultatis*”

Druga część uroczystości poświęcona była **nadaniu tytułu doktora *honoris causa* Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu prof. Zygmuntowi Reklewskiemu z Instytutu Genetyki i Biotechnologii Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Jastrzębcu**. Uchwałę Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu odczytał rektor prof. Krzysztof Kubiak.

Laudację wygłosił przewodniczący Rady Naukowej Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo prof. Heliodor Wierzbicki, przedstawiając bogaty dorobek naukowy profesora Zygmunta Reklewskiego oraz jego wkład w rozwój nauk zootechnicznych. Akt promocji odczytał promotor postępowania, prorektor ds. nauki prof. Andrzej Zachwieja. Następnie Rektor wręczył profesorowi Zygmuntowi Reklewskiemu dyplom doktora *honoris causa*.

Po ceremonii prof. Zygmunt Reklewski wygłosił wykład okolicznościowy pt.: „Historia hodowli bydła cb. Epizod z typem bydła mleczno-mięsnego tzw. compact” i przyjął gratulacje od uczestników uroczystości. Zwieńczeniem było odsłonięcie nazwiska profesora na tablicy upamiętniającej doktorów *honoris causa* Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Fot. 3. Nadanie tytułu doktora *honoris causa* prof. Zygmuntowi Reklewskiemu

jubileuszową. W programie znalazło się również wręczenie okolicznościowych dyplomów absolwentom, piknik wydziałowy oraz spotkania roczników, które zgromadziły absolwentów wielu pokoleń związanych z Wydziałem Biologii i Hodowli Zwierząt.

Podczas jubileuszu nie zabrakło wystąpień zaproszonych gości oraz gratulacji kierowanych do społeczności wydziału. Oprawę artystyczną uroczystości zapewnił Chór Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu pod dyktando prof. Alana Urbanka.

Obchody jubileuszowe zakończyły się 13 czerwca konferencją

Zdjęcia: Tomasz Lewandowski

Informacje zaczerpnięto ze strony: <https://upwr.edu.pl/aktualnosci/swieto-pokolen-wydzial-biologii-i-hodowli-zwierzat-obchodzil-75-lecie-4919.html>

Więcej informacji: <https://upwr.edu.pl/aktualnosci/prof-zygmunt-reklewski-doktorem-honoris-causa-4917.html>

Konferencja Dziekanów, Dyrektorów Instytutów, Prodziekanów, Przewodniczących Rad Naukowych w Dyscyplinie Zootechnika i Rybactwo

W dniach 10-11 czerwca 2026 r. odbyła się Konferencja Dziekanów, Dyrektorów Instytutów, Prodziekanów, Przewodniczących Rad Naukowych w Dyscyplinie Zootechnika i Rybactwo organizowana przez Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt we Wrocławiu. W konferencji uczestniczyli Dziekani, Prodziekani oraz Przewodniczący Rad Naukowych Dyscyplin z ośrodków w Polsce: SGGW, Politechniki Bydgoskiej, Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego oraz Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Dyrektorzy wraz z zastępcami z Instytutu Zootechniki w Balicach, Instytutu Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN w Jastrzębcu, Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonce.

Podczas konferencji zostało zaprezentowanych pięć prelekcji związanych z działalnością naukową i dydaktyczną, które wygłosili zaproszeni goście, przedstawiciele:

- Rady Doskonałości Naukowej prof. dr hab. dr h.c. Joanna Barłowska, prof. dr hab. Jan Udała, prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz
- Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Dyrektor Departamentu Analiz Strategicznych i Popularyzacji Nauki Barbara Szelewa-Kropiwnicka
- Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu Dyrektor Centrum Spraw Studenckich dr Katarzyna Lech-Książkiewicz
- Polskiej Komisji Akredytacyjnej prof. dr hab. Wiesław Skrzypczak
- Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN prof. dr hab. Tomasz Szwachkowski

Fot. 1. Wystąpienie członka Rady Doskonałości Naukowej – prof. dr. hab. Jana Udały

Fot. 2. Członkowie Rady Doskonałości Naukowej

W pierwszy dzień obrad, który odbył się we Wrocławiu, uczestnicy dyskutowali o awansach naukowych, planowanych zmianach w postępowaniach na doktora habilitowanego i profesora, a także nad wprowadzeniem do ewaluacji naukowej kwestii popularyzacji nauki. Przedstawiona też została inicjatywa sojuszu uniwersytetów europejskich EU Green, w której uczestniczy Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu.

Fot. 3. Wystąpienie przedstawiciela Polskiej Komisji Akredytacyjnej – prof. dr. hab. Wiesława Skrzypczaka

Na drugi dzień obrady przeniosły się do zamku Książ, gdzie w sali kinowej przedstawiono koncepcję nowej formuły akredytacji kompleksowej, a także inicjatywę edukacyjną KNZiA. Pani Prezes Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, prof. dr hab. Anna Wójcik przekazała uczestnikom zaproszenia na wydarzenia planowane w najbliższym czasie przez Towarzystwo.

Fot. 4. Uczestnicy Konferencji

Na zakończenie konferencji uczestnicy obejrzeli jeszcze pokaz koni śląskich w Stadzie Ogierów Książ oraz historyczne zabudowania stajenne, a także mogli ocenić historyczne piękno zamku Książ. Wszyscy uczestnicy zostali zaproszeni w imieniu Pana Dziekana prof. dr hab. Jacka Sosnowskiego na kolejne spotkanie, które odbędzie się w roku 2027 na Uniwersytecie w Siedlcach.

Prof. dr hab. Magdalena Zatoń-Dobrowolska
Zdjęcia: Prof. dr hab. Magdalena Zatoń-Dobrowolska

Wydarzenia

Czasopismo wydawane przez Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielańskiego Polskiej Akademii Nauk – *Journal of Animal and Feed Sciences* – zostało przyjęte do ogólnosiwiatowej bazy PubMed. Jest to największa wyszukiwarka naukowa z zakresu biomedycyny, nauk o życiu oraz dziedzin pokrewnych. Twórcą tej bazy jest *National Center for Biotechnology Information* (NCBI). *Journal of Animal and Feed Sciences* od vol. 35, no. 1/2026 wydawany jest jedynie w wersji elektronicznej.

23 maja br. dokonano wyboru władz Akademii Młodych Uczonych Polskiej Akademii Nauk. Jednym z dwóch wiceprzewodniczących został członek KNZiA dr hab. Paweł Kołodziejski, prof. UPP. Na przewodniczącą wybrano dr Annę Marię Górską z Akademii Koźmińskiego, a drugą przewodniczącą została dr Monika Janik z Politechniki Warszawskiej.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego powołał dr Agnieszkę Bieniek z Instytutu Zootechniki – PIB w Krakowie do Rady Młodych Naukowców na kadencję: 1 marca 2026 r.-29 lutego 2028 r.

W ramach obchodów 75-lecia Instytutu Zootechniki – PIB w Krakowie, zasłużonym pracownikom tej jednostki wręczono medale i odznaki. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał Medale za długoletnią służbę następującym osobom: dr Grażynie Bieleckiej, Lucynie Brzoskwini, Adamowi Chronowskiemu, Zofii Hycka, Józefowi Janczy, mgr Marioli Kaczanowskiej, dr. Waldemarowi Korolowi, prof. dr hab. Józefie Krawczyk, mgr Bogusławie Krawiec, Marii Makarewicz, Wojciechowi Malankowi, mgr Halinie Nieściór, Renacie Rusinek, Annie Sas.

Natomiast Odznaki Honorowe za wybitne zasługi na rzecz rozwoju nauki i rolnictwa w Polsce przyznawane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: „Zasłużony

dla Rolnictwa”, otrzymali: dr Jakub Badowski, mgr inż. Lucyna Bobak, dr inż. Anna Borecka, dr Magdalena Bryła, dr hab. Robert Gąsior, prof. IZ, dr Wojciech Krawczyk, dr Anna Kwaczyńska, dr Martyna Małopolska, prof. dr hab. Katarzyna Piórkowska, dr Monika Skarwecka, dr inż. Ewa Sosin, dr inż. Elżbieta Sowula-Skrzyńska, dr inż. Kacper Żukowski

Przyznane zostały też Odznaki „Zasłużony dla Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego” za wybitne zasługi na rzecz IZ PIB, którymi zostali uhonorowani:

1. Prof. dr hab. Eugeniusz Herbut
2. Prof. dr hab. Józefa Krawczyk
3. Prof. dr hab. Zdzisław Smorąg

Srebrne odznaki otrzymali:

1. Mgr Bogdan Ams
2. Dr hab. Anna Radko, prof. IZ
3. Prof. dr hab. Beata Szymczyk
4. Dr inż. Józef Śliwa

17 kwietnia 2026 r. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie gościł przedstawicieli Polskiego Związku Jeździeckiego. Celem spotkania było omówienie możliwości współpracy w zakresie profesjonalizacji systemu szkolenia kadr instruktorskich i trenerских w jeździectwie.

Polski Związek Jeździecki reprezentowali: Ewa Metera-Zarzycka, członek Zarządu PZJ, Tomasz Półgrabski, sekretarz generalny PZJ oraz Grażyna Hucz, pełnomocnik Zarządu PZJ ds. szkoleń. Podczas spotkania z JM Rektorem, prof. dr hab. Krzysztofem Kowalczykiem, rozmawiano o możliwościach rozwoju współpracy pomiędzy Uczelnią a Związkiem, ze szczególnym uwzględnieniem podnoszenia jakości kształcenia przyszłych instruktorów i trenerów jeździectwa.

Rozpoczęta współpraca stanowi istotny krok w kierunku podnoszenia jakości kształcenia, integracji środowiska akademickiego z praktyką sportową oraz budowania nowoczesnego systemu szkolenia w polskim jeździectwie. Tworzenie trwałych part-

nerstw merytorycznych i organizacyjnych, wspierających rozwój studentów i absolwentów, pozostaje jednym z kluczowych elementów misji Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Więcej informacji na stronie: <https://up.lublin.pl/blog/wizyta-przedstawicieli-polskiego-zwiazku-jezdzieckiego-na-universytecie-przyrodniczym-w-lublinie/>

Już drugi rok z rzędu na terenach Muzeum Wsi Lubelskiej rozpoczął się sezonowy wypas owiec, realizowany w ramach współpracy pomiędzy Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie a Muzeum Wsi Lubelskiej. Projekt łączy ochronę krajobrazu, promocję regionalnych tradycji oraz praktyczne kształcenie studentów.

Owce pochodzą ze stada utrzymywanego w Stacji Badawczej w Bezku, a zwierzętami na terenie Skansenu opiekują się studenci i pracownicy Katedry Hodowli Zwierząt i Doradztwa Rolniczego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Zwierzęta wypasają się na terenach zielonych znajdujących się w części Skansenu odtwarzającej krajobraz Powiśla. Ich obecność pełni nie tylko funkcję krajobrazową i edukacyjną, ale także wspiera naturalną pielęgnację oraz utrzymanie terenów zielonych.

Projekt ma też ważny wymiar dydaktyczny – umożliwia studentom Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zdobywanie praktycznych doświadczeń związanych z hodowlą zwierząt i gospodarką pastwiskową.

W tradycyjnym przywitaniu owiec w Muzeum Wsi Lubelskiej uczestniczyli: prorektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dr hab. Urszula Kosior-Korzecka, prof. uczelni, dyrektor Muzeum Wsi Lubelskiej Bartłomiej Bałaban, wicedyrektor Muzeum Wojciech Jan Cioczek oraz prodziekan Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki prof. dr hab. Andrzej Junkuszew.

Informacje zaczerpnięto ze strony: <https://up.lublin.pl/blog/owce-wrocily-do-lubelskiego-skansenu/>

Konferencje, warsztaty i relacje

XXXI Krajowa Konferencja Hodowców Karpia. Strategie przetrwania i rozwoju polskiej akwakultury, Toruń, 11-13 lutego 2026 r.

Tegoroczna XXXI Krajowa Konferencja Hodowców Karpia oraz towarzyszące jej Szkolenie Producentów Ryb, które odbyły się w Toruniu w dniach 11-13 lutego 2026 roku, stanowiły jedno z najważniejszych wydarzeń dla sektora rybackiego w ostatnich latach. Ponad dwustu uczestników – od praktyków i właścicieli gospodarstw, przez przedstawicieli administracji rządowej, aż po naukowców z czołowych instytutów badawczych – spotkało się, aby pod hasłem „Karp jako produkt rynkowy” zdiagnozować kondycję branży. Wydarzenie to, objęte patronatem honorowym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza-PIB (IRS-PIB), stało się areną starcia między pesymistycznymi prognozami ekonomicznymi a innowacyjnym potencjałem polskiej akwakultury.

Fot. 1. Rejestracja uczestników XXXI Krajowa Konferencja Hodowców Karpia

Analiza problemów branży rozpoczęła się od kwestii fundamentalnej, jaką jest finansowanie i ogólna rentowność sektora. W wystąpieniach przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wybrzmiał niepokojący fakt: w nowej perspektywie finansowej na lata 2028–2034 nie przewidziano dedykowanego, wyodrębnionego programu wyłącznie dla rybactwa.

Gwarantowane środki w wysokości zaledwie 193 milionów euro stawiają sektor w trudnej sytuacji konieczności konkurowania o fundusze z rolnictwem, a nawet z obszarami tak odległymi, jak obronność. Sytuacja ta, w połączeniu ze spadkiem średniej

ceny zbytu karpia przy jednoczesnym skokowym wzroście kosztów produkcji – energii, pasz i pracy – doprowadziła wiele gospodarstw na skraj rentowności. Prelegenci wskazywali na wysoką sezonowość popytu jako barierę, która uniemożliwia stabilne planowanie finansowe w cyklu rocznym, co w zderzeniu z ujemną rentownością niektórych obiektów stawia pod znakiem zapytania ich dalsze funkcjonowanie.

Równolegle do problemów ekonomicznych, branża musi mierzyć się z gwałtownymi zmianami środowiskowymi. Zmiany klimatu przestały być odległą prognozą, a stały się codziennym wyzwaniem operacyjnym. Fluktuacje termiczne wód bezpośrednio wpływają na mikrobiom ryb i strukturę planktonu, co osłabia odporność karpia i sprzyja pojawianiu się nowych, dotąd niespotykanych patogenów. Podczas sesji poświęconej zdrowiu ryb podkreślano, że utrzymanie dobrostanu w tak dynamicznym środowisku wymaga nie tylko większych nakładów finansowych, ale przede wszystkim zmiany paradygmatu zarządzania wodą. Brak systemowych rozwiązań w zakresie retencji wód w dorzeczach, w których funkcjonują stawy, powoduje, że hodowcy są bezbronni wobec okresowych susz, co dodatkowo komplikują niejasne i skomplikowane regulacje prawne dotyczące budowy i modernizacji obiektów rybackich w zagospodarowanych zlewniach.

Fot. 2. Otwarcie konferencji przez Prezesa Polskiego Towarzystwa Rybackiego Jerzego Czyżaka

W obliczu tych kryzysów, konferencja stała się miejscem prezentacji konkretnych metod łagodzenia problemów. Jednym z kluczowych rozwiązań jest budowanie nowej wartości rynkowej karpia poprzez certyfikację i nowoczesne narzędzia identyfikacji. Eksperti przekonali, że wdrożenie standardów certyfikacji oraz koncepcja paszportyzacji produktów rybnych mogą być kluczem do odzyskania zaufania nowoczesnego konsumenta. Obydwa instrumenty, rozumiane jako cyfrowe narzędzia automatyzacji sprawozdawczości, pozwolą na pełną transparentność łańcucha dostaw „od stawu do stołu”, co w dobie rosnącej świadomości ekologicznej klientów stanowi potężny atut sprzedażowy. Dzięki temu karp może przestać być postrzegany wyłącznie przez pryzmat tradycji bożonarodzeniowej, a zacząć być traktowany jako produkt premium, spełniający najwyższe wymagania etyczne i środowiskowe.

Kolejnym filarem naprawy sektora jest zbliżenie nauki do praktyki produkcyjnej. Propozycje badawcze IRS-PIB koncentrują się na racjonalnym gospodarowaniu zasobami i wdrażaniu innowacyjnych metod żywienia, takich jak mikronizacja pasz, która pozwala na lepsze wykorzystanie składników odżywczych i obniżenie kosztów. W sferze adaptacji do zmian klimatu kluczowym postulatem jest włączenie gospodarki stawowej do krajowych strategii retencjonowania wody. Stawy karpiove pełnią bowiem nieocenioną rolę w małej retencji, stabilizując stosunki wodne w regionie, co powinno stać się kartą przetargową w negocjacjach o dodatkowe fundusze na usługi ekosystemowe świadczone przez rybaków.

Niezwykle istotnym elementem strategii przetrwania jest również profesjonalizacja komunikacji społecznej. Branża dostrzegła konieczność aktywnego przeciwdziałania negatywnym narracjom w mediach społecznościowych, które często opierają się na dezinformacji dotyczącej dobrostanu ryb. Budowanie pozytywnego wizerunku nowoczesnego rybactwa, edukacja młodzieży w ramach programów takich jak Edu-Fish oraz promowanie tradycji poprzez wydarzenia kulinarne i turystyczne (jak np. czeskie modele promocji oparte na tradycyjnych odłowach) mają na celu zmianę postrzegania akwakultury przez społeczeństwo.

Fot. 3. Zdjęcie grupowe uczestników konferencji

Podsumowując obrady XXXI edycji konferencji, można stwierdzić, że polskie rybactwo karpiove znajduje się w fazie głębokiej transformacji. Choć niedobory finansowe i presja klimatyczna są realnym zagrożeniem, to zintegrowane podejście

łączące nowoczesne technologie, certyfikację produktów oraz aktywny lobbing na rzecz uznania środowiskowych zasług branży, daje nadzieję na stabilną przyszłość. Kluczem do sukcesu będzie jednak jedność środowiska i zdolność do szybkiego wdrażania innowacji w codziennej praktyce hodowlanej, przy jednoczesnym utrzymaniu wysokich standardów dobrostanu i jakości produktu końcowego.

Jerzy Czyżak
Prezes Polskiego Towarzystwa Rybackiego
Zdjęcia: T. Andrzejewski

XXXI SZKOŁA ZIMOWA HODOWCÓW BYDŁA

pt. „Bydło przyszłości – przyszłość bydła”

XXXI Szkoła Zimowa Hodowców Bydła odbyła się w dniach 2–5 marca 2026 r. w Zakopanem, kontynuując wieloletnią tradycję spotkań środowiska naukowego oraz praktyków zajmujących się chowem i hodowlą bydła. Tegoroczna edycja, realizowana pod hasłem „Bydło przyszłości – przyszłość bydła”, stanowiła forum wymiany wiedzy i doświadczeń oraz dyskusji nad aktualnymi wyzwaniami i kierunkami rozwoju sektora w kontekście zmieniających się uwarunkowań gospodarczych, środowiskowych i geopolitycznych. Konferencję zorganizowała Katedra Genetyki, Hodowli i Etologii Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, a patronat nad nią objął Klub Profesorski Hodowców Bydła, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy, Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN oraz Polskie Towarzystwo Zootechniczne im. Michała Oczapowskiego.

Konferencja zgromadziła około 100 uczestników, w tym również gości ze Słowacji. Obecni byli przedstawiciele krajowych ośrodków naukowych, instytucji państwowych, organizacji branżowych, doradztwa rolniczego, a także hodowcy i producenci bydła z całej Polski. Stworzyło to możliwość dalszej integracji środowiska oraz wymiany doświadczeń pomiędzy przedstawicielami nauki i praktyki hodowlanej.

Pierwszego dnia konferencji odbyło się uroczyste otwarcie XXXI Szkoły Zimowej Hodowców Bydła oraz sesja plenarna pt. „Perspektywy dla branży rolniczej w aktualnej sytuacji geopolitycznej”. W jej ramach dr Tomasz Jacek, Dyrektor Instytutu Zootechniki – PIB w Balicach, wygłosił referat pt. „Stan obecny i perspektywy rozwoju chowu i hodowli bydła w Polsce, z uwzględnieniem roli Instytutu Zootechniki, jako instytucji realizującej politykę MRiRW”. W wystąpieniu omówił aktualną sy-

tuację sektora oraz możliwe kierunki jego dalszego rozwoju. Następnie Alma Ptak, Kierownik Biura Rejestracji Zwierząt w Małopolskim Oddziale Regionalnym ARiMR oraz Damian Dąbrowski, Zastępca Dyrektora Małopolskiego Oddziału Regionalnego ARiMR, przedstawili referat pt. „Rodzaje wsparcia oferowanego przez ARiMR dla gospodarstw zajmujących się hodowlą i chowem bydła”, prezentując dostępne mechanizmy wsparcia finansowego dla gospodarstw utrzymujących bydło. Sesję zakończyła dyskusja panelowa poświęcona aktualnym problemom i perspektywom rozwoju branży.

Fot. 1. Referat Dyrektora Instytutu Zootechniki – PIB w Balicach

Drugiego dnia konferencji odbyły się dwie sesje tematyczne. W ramach sesji pierwszej pt. „Co nowego w praktyce hodowli bydła?” dr Katarzyna Rzewuska zaprezentowała referat „Indeks Produkcja i Funkcjonalność w nowej odsłonie”, omawiając zmiany w zakresie oceny wartości hodowlanej bydła mlecznego. Następnie prof. dr hab. Stanisław Kamiński przedstawił wystąpienie pt. „Defekty genetyczne bydła mlecznego w Polsce – walka z wiatrakami?”, zwracając uwagę na skalę problemu oraz trudności związane z jego ograniczaniem. Mgr inż. Dawid Słomian w referacie „Bydło w Erze Cyfrowej: ocena jednostopniowa, sztuczna inteligencja (AI) i Big Data w hodowli” zaprezentował możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii w zarządzaniu stadem bydła oraz ocenie wartości użytkowej i hodowlanej. Każdą z sesji kończyła dyskusja panelowa umożliwiającą wymianę opinii pomiędzy prelegentami i uczestnikami.

Kolejna sesja pt. „Znaczenie lokalnych ras bydła w produkcji mleka i wołowiny” poświęcona była roli produkcyjnej rodzimych ras bydła oraz ich znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności, tradycji regionalnych i jakości produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym ich walorów prozdrowotnych. Dr Wioletta Sawicka-Zugaj oraz dr hab. Witold Chabuz, prof. UP przedstawili referat pt. „Lokalne rasy bydła – tradycja wspierająca intensywną produkcję mleka”. Dr Władysław Brejta zaprezentował temat „Chów i hodowla bydła na terenach górskich i podgórskich Małopolski i Podkarpacia w latach 2004–2024”, natomiast Łukasz Łagoźny i Włodzimierz Szczerba omówili zagadnienie „Simental i Ementaler jako górska tradycja”, podkreślając znaczenie regionalnych produktów mlecznych oraz ich związku z lokalnymi systemami produkcji. Uzupełnieniem tej tematyki był referat dr. hab. Pawła Pomastowskiego, prof. UMK pt. „Laktoferyna bydlęca – biologiczny potencjał i nowe kierunki zastosowań w koncepcji One Health”, w którym przedstawiono możliwości wykorzystania bioaktywnych składników mleka w kontekście zdrowia ludzi i zwierząt oraz znaczenie jakości prozdrowotnej produktów mlecznych. W godzinach wieczornych odbyło się posiedzenie Klubu Profesorskiego Hodowców Bydła.

Fot. 2. Dyskusja panelowa

Trzeciego dnia konferencji kontynuowano obrady w ramach dwóch kolejnych sesji. W sesji pt. „Innowacyjne technologie w utrzymaniu bydła i produkcji mleka” dr Andrzej Kaczor przedstawił referat „Aktualne tendencje w utrzymaniu krów mlecznych”, omawiając kierunki zmian w systemach utrzymania bydła mlecznego. Arkadiusz Steckiewicz zaprezentował temat „Automatyczny udój grupowy – technologia

GEA”, natomiast Rafał Lipiński omówił zagadnienie „Automatyzacja i sztuczna inteligencja – jak rozwiązania Lely zwiększają efektywność produkcji mleka”. Prof. dr hab. Stanisław Kamiński wygłosił referat „Mleko A2 – nowe wyzwanie dla wizerunku mleka jako symbolu zdrowia”, a Łukasz Łągoźny przedstawił temat „Mleko A2A2 – czyli innowacja Mlekovity od specjalnie wyselekcjonowanych krów”. Sesję zakończyła dyskusja panelowa dotycząca możliwości wdrażania innowacyjnych technologii w praktyce hodowlanej.

Następnie odbyła się sesja pt. „Perspektywy dla hodowców bydła i nie tylko...”. Prof. dr hab. Marcin Gołębiewski wygłosił referat „Świat bez krów? Przyszłość hodowli w obliczu globalnych wyzwań”, podejmując temat roli bydła w światowym systemie żywnościowym oraz znaczenia produkcji zwierzęcej dla bezpieczeństwa żywnościowego. Mgr inż. Jacek Zarzecki przedstawił wystąpienie pt. „Czy *EU Live-stock Strategy* może być szansą dla polskiego sektora wołowiny?”, analizując wpływ polityki unijnej na rozwój sektora wołowiny w Polsce. Uzupełnieniem tej części programu był pokaz filmu „World Without Cows” („Świat bez krów”), poprzedzony wprowadzeniem mgr inż. Ewy Reńskiej z firmy Alltech Poland Sp. z o.o. Film stanowił ważny punkt odniesienia do dyskusji nad rolą bydła w kontekście środowiskowym, gospodarczym i społecznym oraz podkreślał znaczenie prowadzenia debaty opartej na danych naukowych i faktach.

Ostatniego dnia konferencji zrealizowano sesję pt. „Jedno zdrowie – zwierzę, człowiek, środowisko – elementy koncepcji One Health”. Dr Andrzej Kaczor oraz dr hab. Iwona Radkowska, prof. IZ przedstawili referat „Ocena własna dobrostanu krów mlecznych”. Mgr inż. Grzegorz Gwardys zaprezentował temat „Od realnego problemu w oborze do działającego rozwiązania AI – metodyczne podejście do łączenia wiedzy naukowej, technologii i doświadczenia hodowców dla poprawy dobrostanu bydła”, a prof. dr hab. Adam Cieślak oraz Łukasz Zamojdzin omówili zagadnienie „Smart Feed – precyzyjne żywienie bydła jako fundament poprawy efektywności zrównoważonej produkcji w gospodarstwach”. W dalszej części sesji prof. dr hab. Artur Gurgul przedstawił temat „Nowoczesne metody badania mikrobiomu i ich wykorzystanie w hodowli zwierząt gospodarskich”. Na zakończenie dr Szymon Sikorski zaprezentował wystąpienie pt. „Aktualne wyzwania i zagrożenia dla polskiej gospodarki, szczególnie rolnictwa, w świetle przyszłości Ukrainy”.

Tegoroczna edycja Szkoły Zimowej Hodowców Bydła po raz kolejny potwierdziła znaczenie tego wydarzenia, jako ważnej platformy wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy środowiskiem naukowym a praktyką hodowlaną. Poruszana tematyka obejmowała szerokie spektrum zagadnień – od genetyki i nowoczesnych technologii, przez organizację produkcji, po aspekty środowiskowe i społeczne. Szczególne miejsce zajęły kwestie związane z cyfryzacją, sztuczną inteligencją, dobrostanem zwierząt oraz koncepcją One Health.

Szkoła była miejscem ożywionych dyskusji, nawiązywania współpracy oraz prezentacji innowacyjnych rozwiązań wspierających rozwój sektora hodowlanego. Wnioski płynące z obrad wskazują na potrzebę dalszej integracji środowiska naukowców i praktyków, a także prowadzenia rzetelnej, opartej na wiedzy debaty dotyczącej przyszłości użytkowania bydła.

Prof. dr hab. Joanna Makulska
Zdjęcia: materiały organizatorów

Konferencja pt.: „Ochrona środowiska i zasobów wodnych w perspektywie rozwoju rybactwa i zootechniki”

W dniu 20 marca 2026 roku w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach odbyła się VII ZACHODNIOPOMORSKA KONFERENCJA pt.: „**Ochrona środowiska i zasobów wodnych w perspektywie rozwoju rybactwa i zootechniki**”

Tematem przewodnim były zasoby wodne w Polsce, które w ostatnich latach intensywnie ubożeją. Ich ochrona ma szczególne znaczenie dla środowiska, gospodarki i bezpieczeństwa. Obserwuje się systematyczne obniżanie poziomu wód gruntowych, spowodowane m.in. zmianami klimatu, długotrwałymi suszami oraz nadmiernym poborem wody. Na ten proces wpływa również intensywny rozwój rolnictwa oraz działania melioracyjne, które zaburzają naturalny obieg wody.

Fot. 1. Uczestnicy konferencji

Coraz większe znaczenie ma stosowanie tzw. dobrych praktyk i nowoczesnych rozwiązań w biotechnologii – w produkcji zwierzęcej, rozrodzie ryb, czy oczyszczaniu wód z hodowli. Prelegenci w swoich wystąpieniach zwracali uwagę na praktyczne, a zarazem nowoczesne i przyjazne środowisku rozwiązania w produkcji zwierzęcej i akwakulturze.

Fot. 2. Wystąpienie prof. dr hab. Bogumiły Pilarczyk z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie

W konferencji uczestniczyli przedstawiciele jednostek samorządowych, Wód Polskich, Państwowej i Społecznej Straży Rybackiej, a także właściciele firm związanych z rybactwem i akwakulturą oraz studenci Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Konferencję prowadził dr hab. Adam Tański.

Dr hab. Adam Tański, prof. ZUT

Zdjęcia: Dr hab. Adam Tański, prof. ZUT

Szkolimy praktycznie! Bezpieczeństwo pożarowe w gospodarstwach hodowlanych

Rolnicy oraz doradcy rolniczy zainteresowani podniesieniem poziomu bezpieczeństwa w swoich gospodarstwach uczestniczyli w szkoleniu przeprowadzonym przez pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie we współpracy z Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie. Szkolenie odbyło się w ramach projektu „Bezpieczne postępowanie na wypadek pożaru w gospodarstwach hodowlanych”.

Fot. 1. Wykładowcy i uczestnicy szkolenia

Celem szkolenia było poszerzenie wiedzy uczestników w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz rozwijanie praktycznych umiejętności reagowania w sytuacjach zagrożenia pożarowego. Program obejmował zarówno część teoretyczną, dotyczącą zasad zapobiegania pożarom i organizacji działań ratowniczych, jak i intensywne ćwiczenia praktyczne.

Uczestnicy mieli możliwość doskonalenia umiejętności w zakresie:

- gaszenia pożarów przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego,
- organizacji i przeprowadzania ewakuacji,
- prawidłowego wykorzystania sprzętu przeciwpożarowego,
- udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, w tym prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej (RKO) oraz obsługi automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED).

Fot. 2. Demonstracja gaszenia pożarów

Szczególną uwagę poświęcono zagadnieniom związanym z ewakuacją zwierząt gospodarskich. Omówiono zasady bezpiecznego postępowania ze zwierzętami w warunkach zagrożenia pożarowego, właściwe przygotowanie miejsca dla ewakuowanych zwierząt oraz podstawy udzielania pierwszej pomocy zwierzętom poszkodowanym w wyniku pożaru. Aspekty te mają kluczowe znaczenie dla ograniczenia strat oraz zapewnienia bezpieczeństwa zarówno ludziom, jak i zwierzętom.

Projekt „Bezpieczne postępowanie na wypadek pożaru w gospodarstwach hodowlanych” realizowany jest w ramach programu Nauka dla Społeczeństwa II i finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (nr umowy NdS-II/SP/0595/2024/01).

Szczegółowe informacje na temat działań prowadzonych w ramach projektu dostępne są na [stronie internetowej projektu](#) oraz na dedykowanym [kanale YouTube](#).

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Informacje zaczerpnięto ze strony: <https://up.lublin.pl/blog/szkolimy-praktycznie-bezpieczenstwo-pozarowe-w-gospodarstwach-hodowlanych/>

Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w skokach przez przeszkody

W weekend, 14 i 15 marca 2026 r., w Ośrodku Jeździeckim Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbyły się Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w skokach przez przeszkody oraz Halowe Zawody Regionalne i Towarzyskie w skokach przez przeszkody. W zawodach wzięło udział łącznie prawie 120 koni i 100 zawodników. Przez dwa dni rozegrano 28 konkursów o wysokości przeszkód od 70 do 130 cm.

Fot. 1. Uczestniczka Halowych Mistrzostw Województwa Lubelskiego w skokach przez przeszkody

Organizatorem wydarzenia był Ośrodek Jeździecki Katedry Hodowli i Użytkowania Koni oraz Lubelski Związek Jeździecki. Zawody rozegrano pod patronatem honorowym JM Rektora UP w Lublinie, prof. dr. hab. Krzysztofa Kowalczyka.

Komisja sędziowska oceniała zawodników w konkursach z trafieniem w normę czasu, dokładności, szybkości, dwunawrotowych, zwykłych oraz z oceną stylu jeźdźcy. Najważniejszym punktem wydarzenia były Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w skokach, obejmujące konkursy półfinałowe rozegrane w sobotę oraz dwunawrotowe finały w niedzielę. Mistrzostwa miały uroczystą oprawę – zwycięzcy zostali udekorowani medalami, otrzymali pamiątkowe puchary oraz liczne nagrody.

Fot. 2. Zwycięzcy zawodów

Rywalizację zawodników obserwowali: JM Rektor UP w Lublinie prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk, dziekan Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki prof. dr hab. Brygida Ślaska, dyrektor Szkoły Doktorskiej prof. dr hab. Andrzej Jakubczak oraz zastępca kanclerza mgr inż. Bartłomiej Orzechowski.

Gratulujemy wszystkim zawodnikom!

Zdjęcia: Szumiata Fotografia

Informacje zaczerpnięto ze strony: <https://up.lublin.pl/blog/halowe-mistrzostwa-województwa-lubelskiego-w-skokach-przez-przeszkody/>

Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w Ujeżdżeniu oraz Halowe Zawody Regionalne i Towarzyskie w Ujeżdżeniu

W weekend 21 i 22 marca 2026 r. w Ośrodku Jeździeckim Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbyły się Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w Ujeżdżeniu oraz Halowe Zawody Regionalne i Towarzyskie w Ujeżdżeniu. Podczas wydarzenia rozegrano 33 konkursy od klasy L do C. W zawodach wzięło udział łącznie 38 zawodników i 42 konie.

Fot. 1. Uczestnicy zawodów i organizatorzy

Organizatorem wydarzenia był Ośrodek Jeździecki Katedry Hodowli i Użytkowania Koni oraz Lubelski Związek Jeździecki. Zawody rozegrano pod patronatem honorowym JM Rektora UP w Lublinie prof. dr. hab. Krzysztofa Kowalczyka.

Najważniejszym punktem wydarzenia były Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w Ujeżdżeniu, w skład których weszły sobotnie przejazdy półfinałowe oraz finałowe niedzielne czworoboki. Mistrzostwa miały uroczystą oprawę, zwycięzcy zostali udekorowani medalami, otrzymali pamiątkowe puchary oraz liczne nagrody.

Gratulujemy wszystkim zawodnikom, a szczególnie zwycięzcom – zarówno konkursów Mistrzowskich, jak i regionalnych i towarzyskich!

Fot. 2. Uczestnicy zawodów

Informacje zaczerpnięto ze strony: <https://up.lublin.pl/blog/mistrzostwa-w-ujezdzeniu-rozegrane/>

XX Forum Zootechniczno-Weterynaryjne w Poznaniu – jubileusz nauki, praktyki i innowacji

Jubileuszowe XX Forum Zootechniczno-Weterynaryjne odbyło się 16-17 kwietnia 2026 pod hasłem „Zdrowie zwierząt w erze innowacji”. Wydarzenie zostało zorganizowane wspólnie przez Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Poznańskie Koło Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego oraz Wielkopolski Oddział Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych.

Dzięki wspólnemu zaangażowaniu organizatorów, współpracowników i partnerów Forum po raz kolejny stało się ważnym miejscem spotkania środowiska naukowego i praktyków, integrując przedstawicieli zootechniki, weterynarii, hodowców, producentów oraz firm związanych z sektorem produkcji zwierzęcej.

Tegoroczna edycja miała szczególny, jubileuszowy charakter, co stanowiło okazję do przypomnienia historii tego wydarzenia. Początki sięgają 2005 r., natomiast formalna nazwa Forum Zootechniczno-Weterynaryjne została przyjęta od trzeciej edycji, zorganizowanej w 2007 r. Współinicjatorem wydarzenia i przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego pierwszych sześciu konferencji w latach 2005–2010 był prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski. Następnie, w trakcie 7., 8. i 9. edycji, funkcję przewodniczącego pełnił prof. dr hab. Piotr Ślósarz, a w latach 2014–2023 prof. dr hab. Zbigniew Sobek, który wniósł istotny wkład w dalszy rozwój tej cennej inicjatywy. W 2024 roku pałeczkę organizacyjną przejął prof. dr hab. Adam Cieślak, który do dziś pełni funkcję przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego. Ważne materiały archiwalne oraz informacje dotyczące historii Forum przekazał prof. dr hab. Piotr Ślósarz, dzięki czemu jubileusz XX edycji zyskał również cenny wymiar historyczny.

Forum zaszczytili swoją obecnością m.in.: Główny Lekarz Weterynarii lek. wet. Paweł Meyer, prorektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu prof. dr hab. Piotr Ślósarz, dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach prof. dr hab. Małgorzata Szumacher, Wielkopolski Wojewódzki Lekarz Weterynarii lek. wet. Joanna Kokot-Ciszewska, pełnomocnik Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi ds. dobrostanu zwierząt dr n. wet. Maciej Gogulski, przewodniczący Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski, prezes Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego prof. dr hab. Anna Wójcik oraz prezydent Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka Leszek Hądzlik.

Pierwszy dzień Forum, zorganizowany w Biocentrum Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, miał charakter wykładowy. Uroczystego otwarcia dokonali prof. dr hab. Małgorzata Pomorska-Mól oraz prof. dr hab. Adam Cieślak. Program obejmował sesję plenarną oraz cztery sekcje tematyczne: ryby, konie, bydło i drób. W części plenarnej uczestnicy wysłuchali wystąpień zaproszonych prelegentów: prof. dr hab. Andrzeja K. Siwickiego z Instytutu Rybactwa Śródlądowego PIB, który omówił proekologiczne metody profilaktyki i terapii w akwakulturze, prof. Marty Siemieniuch-Tartanus ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, która przedstawiła zagadnienie zdrowia konia w aspekcie stada hodowlanego, Głównego Lekarza Weterynarii lek. wet. Pawła Meyera, który przedstawił aktualną sytuację epidemiologiczną oraz zagrożenia wynikające z występowania w kraju, oraz na świecie afrykańskiego pomoru świń, choroby niebieskiego języka oraz pryszczycy, dr hab. Bartłomiej Tykałowski, prof. UWM, który mówił o praktycznych aspektach modulowania procesów immunologicznych przewodu pokarmowego, oraz prof. dr hab. Włodzimierz Nowaka z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, który przedstawił temat monitorowania chowu bydła mlecznego w erze innowacji.

W części plenarnej odbyło się 5 wystąpień, natomiast w sekcjach tematycznych zrealizowano łącznie 17 prezentacji – 6 w sekcji ryb, 4 w sekcji koni, 4 w sekcji bydła oraz 3 w sekcji drobiu. Oznacza to, że pierwszy dzień jubileuszowego Forum objął łącznie 22 wykła-

Fot. 1. Wystąpienie prorektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu prof. dr hab. Piotra Ślósarza

Fot. 2. Sesja plenarna

dy i wystąpienia, poświęcone aktualnym wyzwaniom związanym ze zdrowiem zwierząt, dobrotanem, profilaktyką, żywieniem oraz wdrażaniem innowacyjnych rozwiązań do praktyki hodowlanej. Zwieńczeniem dnia była uroczysta kolacja integracyjna, sprzyjająca dalszym rozmowom i wymianie doświadczeń.

Drugi dzień Forum poświęcono warsztatom terenowym, realizowanym w trzech równoległych ścieżkach tematycznych. Warsztaty bydła odbyły się w Oborze Choryń DANKO, gdzie uczestnicy mogli zapoznać się z nowoczesnymi rozwiązaniami w zakresie zarządzania stadem, żywienia, dobrotanu i zdrowotności bydła mlecznego (relacja z warsztatów emitowana była w TVP/ <https://poznan.tvp.pl/92766006/17042026-godz1830> – 14 min.).

Fot. 3. Warsztaty terenowe

Warsztaty koni zorganizowano w Stajni Megal, gdzie prezentowano m.in. podstawy badania klinicznego i ortopedycznego konia, elementy diagnostyki obrazowej oraz praktyczne aspekty oceny konia w ruchu.

Natomiast pod hasłem „Immunoprofilaktyka jako alternatywa dla antybiotykoterapii w hodowli pstrąga wielkopolskiego” odbyły się warsztaty terenowe w „Akwakulturze Rybajka” w Tarnowie. Wystąpienia ekspertów i zajęcia terenowe poświęcone były nowoczesnym, proekologicznym metodom ochrony zdrowia ryb oraz możliwościom ograniczenia stosowania antybiotyków, a także prezentacji pstrąga wiel-

kopolskiego, czyli innowacyjnej hybrydy, na której prowadzone są badania nad skuteczną immuno-profilaktyką.

W przygotowanie Forum szczególnie zaangażowani byli: prof. dr hab. Adam Cieślak – przewodniczący Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego Oddziału Poznańskiego, prof. dr hab. Małgorzata Pomorska-Mól i prof. UPP dr hab. Agnieszka Pękala-Safińska – wiceprzewodnicząca oraz przewodnicząca Oddziału Wielkopolskiego PTNW, dr hab. Jolanta Komisarek, dr Joanna Składanowska-Baryza, która wspierała koordynację wielu działań organizacyjnych, a także prof. dr hab. Roland Kozdrowski, odpowiedzialny za sesję poświęconą koniom, oraz prof. dr hab. Damian Józefiak, odpowiedzialny za sesję drobiarską.

Fot. 4. Warsztaty terenowe

Na szczególne podkreślenie zasługuje również ogromne zaangażowanie studentów Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach UPP, którzy aktywnie wspierali organizację Forum w obszarze działań logistycznych i organizacyjnych. Ich pomoc, dyspozycyjność, odpowiedzialność i gotowość do działania w istotny sposób przyczyniły się do sprawnego przebiegu całego wydarzenia oraz stworzenia atmosfery życzliwości i profesjonalizmu.

Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom za liczny udział, obecność, aktywność w dyskusjach i współtworzenie wyjątkowej atmosfery tego jubileuszowego spotkania. XX Forum Zootechniczno-Weterynaryjne po raz kolejny pokazało, jak ważna jest współpraca nauki i praktyki oraz jak wiele można osiągnąć, gdy wspólnie tworzy się przestrzeń do wymiany wiedzy, doświadczeń i nowoczesnych rozwiązań dla zdrowia zwierząt.

Prof. dr hab. Adam Cieślak

Redakcja: Iwona Cieślik

Informacje zaczerpnięto ze strony: <https://up.poznan.pl/aktualnosci/xx-forum-zootechniczno-weterynaryjne-w-poznaniu-jubileusz-nauki-praktyki-i-innowacji>

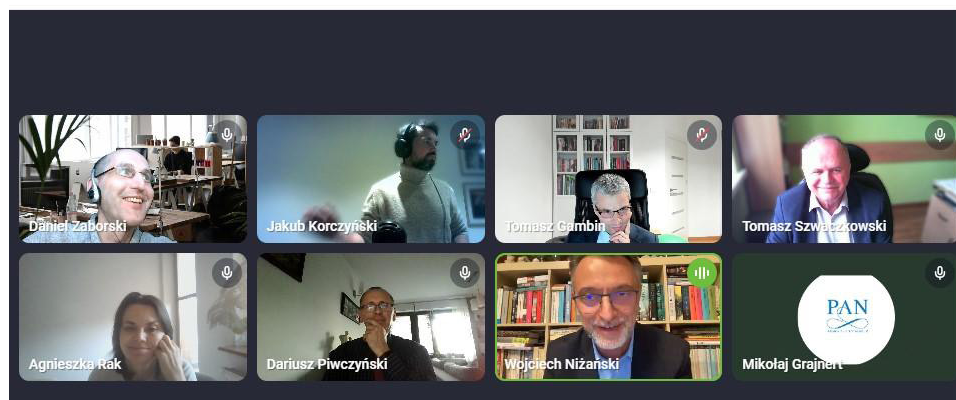
Webinarium PAN: „Sztuczna inteligencja w zootechnice i weterynarii: szanse i zagrożenia”

W dniu 6 maja 2026 roku odbyło się ogólnopolskie webinarium zorganizowane przez Komitet Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu oraz Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk. Spotkanie zgromadziło przedstawicieli świata nauki, praktyki weterynaryjnej, zootechniki oraz sektora nowych technologii. Webinarium prowadzili prof. dr hab. Agnieszka Rak (Uniwersytet Jagielloński) oraz przewodniczący obydwu Komitetów: prof. dr hab. Wojciech Niżański (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu) i prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu).

Celem wydarzenia była analiza rosnącej roli sztucznej inteligencji (AI) w naukach o zwierzętach, w szczególności w kontekście produkcji zwierzęcej, diagnostyki, analizy danych biologicznych oraz edukacji.

 ClickMeeting Sztuczna inteligencja w zootechnice i weterynarii: szanse i zagrożenia

Pierwszym prelegentem był prof. dr hab. Tomasz Gambin z Politechniki Warszawskiej, który w swoim wystąpieniu przedstawił zagadnienia związane z projektowaniem oraz implementacją wydajnego i skalowalnego oprogramowania bioinformatycznego wspieranego przez sztuczną inteligencję, oraz systemy agentowe.

Prelegent zwrócił uwagę, że współczesna bioinformatyka mierzy się z rosnącą ilością danych biologicznych, pochodzących m.in. z sekwencjonowania genomów, analiz proteomicznych czy badań populacyjnych, co wymaga stosowania coraz bardziej zaawansowanych narzędzi obliczeniowych. W tym kontekście omówił rolę sztucznej inteligencji w automatyzacji procesów analizy danych, podkreślając jej znaczenie w przyspieszaniu badań oraz zwiększaniu ich dokładności. Szczególną uwagę poświęcił systemom agentowym, które mogą samodzielnie wykonywać złożone zadania analityczne, koordynować przepływ danych oraz wspierać badaczy w interpretacji wyników. Takie podejście pozwala na bardziej efektywne zarządzanie dużymi zbiorami danych biologicznych oraz ogranicza konieczność ręcznej ingerencji w proces analizy.

Następnie dr hab. Daniel Zaborski, prof. ZUT z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie omówił zastosowanie sztucznych sieci neuronowych w naukach o zwierzętach, zwracając szczególną uwagę na ich rosnące znaczenie w analizie złożonych danych hodowlanych oraz weterynaryjnych. W swoim wystąpieniu przedstawił podstawowe założenia działania modeli uczenia maszynowego, wskazując, że ich największą zaletą jest zdolność do identyfikowania nieliniowych zależności pomiędzy cechami produkcyjnymi, zdrowotnymi i środowiskowymi zwierząt, które często są trudne do uchwycenia przy użyciu klasycznych metod statystycznych.

ClickMeeting Sztuczna Inteligencja w zootechnice i weterynarii: szanse i zagrożenia

Działanie dwuwarstwowej sieci neuronowej

x_1	x_2	y	$\hat{y}$
3	6	?	0,94

41

Prelegent podkreślił, że sztuczne sieci neuronowe mogą być wykorzystywane m.in. do prognozowania wydajności produkcyjnej i oceny ryzyka wystąpienia chorób (np. mastitis). Dzięki zdolności do uczenia się na podstawie dużych zbiorów danych, modele te pozwalają na tworzenie bardziej precyzyjnych i indywidualnie dopasowanych prognoz, co ma bezpośrednie przełożenie na praktykę hodowlaną. W dalszej części wystąpienia zwrócono uwagę na znaczenie integracji danych pochodzących z różnych źródeł, takich jak systemy monitoringu, dokumentacja hodowlana czy wyniki badań laboratoryjnych. Połączenie tych informacji w ramach modeli AI umożliwia podejmowanie bardziej świadomych decyzji hodowlanych, wspierając selekcję zwierząt oraz optymalizację strategii zarządzania stadem.

Kolejny wykład wygłosił prof. dr hab. Dariusz Piwczyński z Politechniki Bydgoskiej im. J.J. Śniadeckich, który przedstawił szerokie zastosowanie koncepcji Precision Livestock Farming (PLF) oraz metod sztucznej inteligencji w nowoczesnej produkcji zwierzęcej.

ClickMeeting Sztuczna Inteligencja w zootechnice i weterynarii: szanse i zagrożenia

Dariusz Piwczyński

Publiczny Piki

FILTR

Wojciech Nizialecki | 15:18
Zachęcamy Państwa do zadawania pytań

Wpisz wiadomość

W swoim wystąpieniu szczegółowo omówił, w jaki sposób integracja systemów cyfrowych, czujników oraz algorytmów uczenia maszynowego zmienia podejście do zarządzania hodowlą zwierząt, umożliwiając przejście od tradycyjnych metod opartych na obserwacji do modelu opartego na ciągłym, precyzyjnym monitoringu danych. Prelegent podkreślił znaczenie gromadzenia i analizy danych w czasie rzeczywistym, obejmujących m.in. parametry zdrowotne, behawioralne oraz produkcyjne zwierząt. Dzięki zastosowaniu narzędzi sztucznej inteligencji możliwe jest wykrywanie subtelnych zmian w zachowaniu czy kondycji zwierząt, które mogą wskazywać na wczesne stadia chorób lub stresu. Takie podejście pozwala na szybsze reagowanie hodowców i lekarzy weterynarii, co przekłada się na poprawę dobrostanu zwierząt oraz ograniczenie strat produkcyjnych. W dalszej części wykładu zwrócono uwagę na rolę optymalizacji procesów hodowlanych, w tym żywienia, warunków środowiskowych oraz planowania produkcji. Systemy oparte na AI mogą wspierać podejmowanie decyzji poprzez analizę dużych zbiorów danych i generowanie rekomendacji dostosowanych do konkretnego stada. Profesor zaznaczył również, że Precision Livestock Farming stanowi istotny element transformacji cyfrowej rolnictwa, prowadząc do większej efektywności, zrównoważenia produkcji oraz lepszego wykorzystania zasobów.

Ostatnim prelegentem był Jakub Korczyński z Giant Lazer Sp. z o.o. we Wrocławiu, który omówił wykorzystanie wirtualnej rzeczywistości jako nowoczesnego narzędzia w pracy naukowej, klinicznej oraz edukacji weterynaryjnej. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę, że technologie immersyjne coraz częściej stają się elementem uzupełniającym tradycyjne metody dydaktyczne i diagnostyczne, umożliwiając tworzenie realistycznych środowisk symulacyjnych, w których użytkownicy mogą bezpiecznie ćwiczyć procedury medyczne bez ryzyka dla zwierząt.

Sztuczna inteligencja w zootechnice i weterynarii: szanse i zagrożenia

Prelegent podkreślił, że wirtualna rzeczywistość pozwala na odwzorowanie złożonych przypadków klinicznych oraz procesów biologicznych w sposób interaktywny, co znacząco zwiększa efektywność nauki poprzez doświadczenie praktyczne. W edukacji weterynaryjnej VR może być wykorzystywana do szkolenia studentów w zakresie anatomii, diagnostyki obrazowej czy przeprowadzania zabiegów chirurgicznych, umożliwiając wielokrotne powtarzanie procedur i analizę popełnianych błędów w kontrolowanych warunkach.

Zwieńczeniem wydarzenia był panel dyskusyjny pt. „AI – szanse i zagrożenia”, podczas którego eksperci odpowiadali na pytania uczestników i analizowali zarówno potencjał, jak i ryzyka związane z wdrażaniem sztucznej inteligencji. Podkreślano, że AI może znacząco zwiększyć efektywność produkcji zwierzęcej oraz poprawić jakość opieki weterynaryjnej, jednak jednocześnie wiąże się z wyzwaniem dotyczącymi etyki, bezpieczeństwa danych oraz odpowiedzialnego wdrażania nowych technologii.

Webinarium pokazało, że sztuczna inteligencja staje się jednym z kluczowych narzędzi transformujących zootechnikę i weterynarię, a dalszy rozwój tej dziedziny wymaga ścisłej współpracy środowiska naukowego i technologicznego oraz systematycznego rozwijania kompetencji cyfrowych w sektorze nauk o zwierzętach.

Organizatorzy zapowiedzieli jednocześnie kontynuację inicjatywy w postaci cyklu kolejnych webinarów poświęconych zastosowaniom sztucznej inteligencji w zootechnice i weterynarii, obejmujących zarówno aspekty badawcze, jak i praktyczne wdrożenia nowych technologii w pracy naukowej i klinicznej.

Prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk

III Sympozjum Stowarzyszenia Terrarystów Polskich

„Terrarystyka i herpetologia bez tajemnic”

W dniach 23-24 maja na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie odbyło się III Sympozjum Stowarzyszenia Terrarystów Polskich „Terrarystyka i herpetologia bez tajemnic”. Wydarzenie zgromadziło aż 170 uczestników – zarówno członków Stowarzyszenia, jak i osoby zainteresowane tematyką terrarystyki oraz herpetologii. Wśród uczestników znaleźli się hodowcy, naukowcy, przedstawiciele ogrodów zoologicznych, przedsiębiorcy, twórcy internetowi związani z tematyką zwierząt egzotycznych oraz studenci.

Fot. 1. Uczestnicy sympozjum w trakcie wykładu

Sympozjum otworzyły wykłady pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie:

- dr Damian Zieliński – *Rack vs terrarium: mit uniwersalnego dobrostanu u węży w świetle badań kortykosteronu w wylinkach,*
- dr lek. wet. Klaudiusz Szczepaniak – *Czy owady karmowe mogą być źródłem inwazji pasożytniczych dla gadów hodowlanych?*
- dr Mariusz Wójcik – *Problemy i metody ochrony oraz monitoringu żółwi błotnych na Lubelszczyźnie.*

W programie wydarzenia udział wzięło łącznie 15 prelegentów, w tym gość specjalny z brytyjskiej organizacji Responsible Reptile Keeping. Istotnym elementem wydarzenia była również sesja posterowa, podczas której zaprezentowano 20 posterów naukowych i popularnonaukowych, stanowiących przestrzeń do wymiany doświadczeń oraz dyskusji na temat hodowli, dobrostanu i ochrony zwierząt egzotycznych.

Współorganizatorami wydarzenia były firmy Egzotyczne Zwierzęta oraz Gadzi Sklep, natomiast partnerem wydarzenia została firma Tropical. Patronatem objęły wydarzenie: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, Lubelskie Egzotarium oraz Fundacja Epicrates.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objął JM Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk, za co serdecznie dziękujemy.

Fot. 2. Sesja panelowa

Fot. 3. Uczestnicy sympozjum

Głównym organizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie Terrarystów Polskich, natomiast ze strony Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie funkcję przewodniczącego komitetu organizacyjnego pełnił dr Damian Zieliński z Katedry Etologii Zwierząt i Łowiectwa.

W trakcie całego wydarzenia uczestnicy mogli również obejrzeć wystawę pajęczaków i modliszek przygotowaną przez firmę Spider Lublin.

Ogromne podziękowania należą się studentom Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, działającym w Sekcji Terrarystycznej Studenckiego Koła Naukowego Behawioru Zwierząt, za pomoc w organizacji wydarzenia oraz dbanie o sprawny przebieg całego sympozjum. Nasi studenci nie tylko aktywnie wspierali organizację konferencji, ale również zaprezentowali swoje prace podczas sesji posterowej.

III Sympozjum Stowarzyszenia Terrarystów Polskich po raz kolejny stworzyło przestrzeń do integracji środowiska naukowego, hodowców oraz pasjonatów herpetologii i terrarystyki, umożliwiając wymianę wiedzy, doświadczeń i nawiązywanie nowych kontaktów.

Warto podkreślić, że wydarzenie każdego roku zmienia swoją lokalizację – poprzednie edycje wydarzenia odbyły się w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu. Kolejna edycja sympozjum planowana jest na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu w 2027 roku.

Zachęcamy do obejrzenia krótkiej relacji -> [\[link do filmu\]](#)

Informacje zaczerpnięto ze strony UP w Lublinie: <https://up.lublin.pl/biologia/iii-sympozjum-stowarzyszenia-terrystow-polskich-terrystyka-i-herpetologia-bez-tajemnic/>

Webinar KNZiA PAN „Dobrostan psów – standardy i wyzwania”

W dniu 26 maja 2026 roku odbyło się ogólnopolskie webinarium pt. „Dobrostan psów – standardy i wyzwania”, zorganizowane przez Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk. Spotkanie przeprowadzono w formule online, a jego celem była prezentacja aktualnych zagadnień związanych z dobrostanem psów w różnych obszarach ich użytkowania oraz omówienie wyzwań stojących przed nauką i praktyką kynologiczną. Wydarzenie otworzył prof. dr hab. Piotr Ślósarz z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, przewodniczący Komisji Dobrostanu Zwierząt KNZiA PAN.

Pierwszy wykład wygłosiła dr hab. Małgorzata Sulik z DiabDogs w Szczecinie, która przedstawiła zagadnienia związane z dobrostanem psów wykrywających hipoglikemię. W swoim wystąpieniu omówiła specyfikę pracy psów asystujących osobom chorującym na cukrzycę, podkreślając, że ich zadania wymagają wyjątkowej precyzji, stabilności emocjonalnej oraz wysokiej odporności na bodźce środowiskowe.

DOBROSTAN PSÓW – STANDARDY I WYZWANIA

Prelegentka szczegółowo scharakteryzowała źródła stresu występujące zarówno na etapie szkolenia, jak i późniejszej pracy psów. Wskazała m.in. na obciążenia wynikające z intensywnego treningu zapachowego, konieczność długotrwałej koncentracji, kontakt z różnymi środowiskami oraz odpowiedzialność związaną z sygnalizowaniem stanów zagrożenia zdrowia opiekuna. Zwróciła uwagę, że nieprawidłowo zaplanowany proces szkoleniowy może prowadzić do przeciążenia psychicznego zwierząt, spadku motywacji oraz zwiększonego poziomu stresu.

**Dobrostan psów
wykrywających hipoglikemię:
analiza źródeł stresu
i implikacje dla praktyki
szkoleniowej**

Facebook: diabdogs
Instagram: diabdogs
DiabDogs®

Szczecin, maj 2026

Małgorzata Sulik

Istotnym elementem wystąpienia było podkreślenie znaczenia indywidualnego podejścia do każdego psa. Dr hab. M. Sulik zaznaczyła, że skuteczne szkolenie powinno uwzględniać predyspozycje behawioralne, wiek, temperament oraz wrażliwość sensoryczną zwierząt. Kluczowe znaczenie ma również odpowiednia organizacja

pracy, obejmująca regularne przerwy, kontrolę obciążenia zadaniami oraz zapewnienie warunków umożliwiających regenerację fizyczną i psychiczną.

Prelegentka wskazała, że ocena kondycji psychofizycznej zwierząt powinna być prowadzona w sposób systematyczny, z wykorzystaniem zarówno obserwacji behawioralnej, jak i nowoczesnych narzędzi wspierających ocenę stresu i zmęczenia. Podkreśliła, że wczesne rozpoznanie objawów przeciążenia pozwala na modyfikację programu szkoleniowego i zapobieganie długotrwałym skutkom negatywnym.

W końcowej części wystąpienia przedstawiono praktyczne rozwiązania służące poprawie dobrostanu psów pracujących. Zaliczyć do nich można m.in. stopniowanie trudności zadań, pracę w warunkach kontrolowanej ekspozycji na bodźce, wzmacnianie pozytywnych doświadczeń oraz indywidualizację metod szkoleniowych. Prelegentka podkreśliła, że utrzymanie wysokich standardów dobrostanu jest warunkiem nie tylko etycznym, ale również praktycznym, wpływającym bezpośrednio na skuteczność pracy psów wykrywających hipoglikemię.

Szkolenie opiekunów

Cel szkolenia opiekunów

- rozwijanie umiejętności rozpoznawania stanu behawioralnego psa
- wczesna identyfikacja sygnałów stresu i przeciążenia
- adekwatna reakcja w codziennej pracy

Na co zwracamy uwagę

- subtelne sygnały stresu (np. zmiany w ruchu, unik, spowolnienie, oblizywanie nosa, ziewanie)
- poziom pobudzenia i zdolność do wyciszenia
- jakość odpoczynku i regeneracji

Kluczowe wyzwanie

- brak wyraźnych sygnałów ≠ brak stresu
- ryzyko niedoszacowania obciążenia psa

Malgorzata Sulik

DiabDogs®

14

Następnie dr Katarzyna Fiszdon ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie omówiła zagadnienia związane z dobrostanem psów rasowych. W swoim wystąpieniu zwróciła uwagę na konsekwencje wieloletniej selekcji hodowlanej prowadzonej pod kątem określonych cech eksterierowych, które niejednokrotnie wpływają na zdrowie i komfort życia zwierząt. Prelegentka podkreśliła, że współczesna hodowla psów rasowych powinna dążyć do zachowania równowagi pomiędzy cechami fenotypowymi a zdrowiem, funkcjonalnością i dobrostanem zwierząt.

Szczególną uwagę poświęcono rasom brachycefalicznym, które cieszą się dużą popularnością. Omówiono problemy zdrowotne wynikające z charakterystycznej budowy anatomicznej tych psów. Wskazano, że zwierzęta te często cierpią na zaburze-

nia oddychania związane z zespołem brachycefalicznym, obejmującym m.in. zwężone nozdrza, wydłużone podniebienie miękkie oraz utrudniony przepływ powietrza przez drogi oddechowe. Konsekwencją tych zmian mogą być przewlekłe trudności oddechowe, obniżona tolerancja wysiłku, większa podatność na przegrzanie organizmu oraz pogorszenie jakości życia.

Brachycefaliczne rasy psów

- **Bulldog angielski, bulldog francuski, mops, a także**
 - boston terier, pekińczyk, affenpinschera, bokser, cavalier king charles spaniel, chihuahua, dog de bordeaux, gryfoniki, chin japoński, king charles spaniel, maltańczyk, pekińczyk, pomeranian, shih tzu i staffordshire bull terrier.

Prelegentka podkreśliła, że dobrostan psów rasowych powinien być oceniany nie tylko przez pryzmat wyglądu zgodnego ze wzorcem rasy, ale przede wszystkim przez możliwość swobodnego oddychania, poruszania się, prawidłowego funkcjonowania i realizowania naturalnych potrzeb behawioralnych.

W dalszej części wystąpienia wskazano na znaczenie odpowiedzialnych programów hodowlanych opartych na badaniach zdrowotnych, ograniczaniu chowu wsobnego oraz promowaniu cech sprzyjających zdrowiu i długowieczności zwierząt. Dr K. Fiszon podkreśliła również istotną rolę organizacji kynologicznych, hodowców, lekarzy weterynarii oraz właścicieli w kształtowaniu świadomości społecznej dotyczącej dobrostanu psów rasowych i wspieraniu działań zmierzających do poprawy ich zdrowia, oraz jakości życia.

Kolejny wykład wygłosiła prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, która przedstawiła zagadnienie dobrostanu psa podczas podróży. W swoim wystąpieniu zwróciła uwagę na dynamiczny rozwój sektora zwierząt towarzyszących oraz rosnącą liczbę psów utrzymywanych w Europie, co sprawia, że kwestie związane z ich transportem stają się coraz ważniejsze zarówno z punktu widzenia właścicieli, jak i dobrostanu zwierząt. Podkreśliła, że współczesne psy coraz częściej uczestniczą w podróżach związanych z wyjazdami wakacyjnymi, przeprowadzkami, wystawami, adopcjami czy transportem komercyjnym.

Prelegentka omówiła wpływ transportu na stan fizjologiczny i behawioralny psów, wskazując, że podróż jest dla zwierząt istotnym źródłem stresu. Czynniki takie jak hałas, ograniczona przestrzeń, zmiany temperatury, ruch pojazdu czy kontakt z nieznanym otoczeniem mogą prowadzić do zaburzeń homeostazy organizmu oraz wywoływać reakcje stresowe. Wśród najczęściej obserwowanych objawów wymieniono dyszenie, drżenie, niepokój, wokalizację, ślinienie się oraz objawy choroby lokomocyjnej. Podkreślono również, że zarówno krótkotrwały, jak i długotrwały transport może powodować zmiany hormonalne i fizjologiczne związane z aktywacją mechanizmów stresowych.

W dalszej części wykładu przedstawiła przykłady zdarzeń, w których niewłaściwe warunki przewozu doprowadziły do tragicznych konsekwencji zdrowotnych, w tym przypadków śmierci psów spowodowanych przegrzaniem organizmu podczas transportu samochodowego i lotniczego. Na ich podstawie zwrócono uwagę na kluczowe znaczenie odpowiedniej wentylacji, kontroli temperatury oraz stałego monitorowania stanu zwierząt podczas podróży. Omówiono również regulacje prawne dotyczące przemieszczania psów na terenie Unii Europejskiej oraz zasady przewozu zwierząt drogą lotniczą.

Znaczną część wystąpienia poświęciła nowoczesnym technologiom wspierającym ocenę dobrostanu zwierząt podczas transportu. Przedstawiła możliwości wykorzystania czujników ruchu, temperatury i parametrów fizjologicznych oraz systemów opartych na sztucznej inteligencji do monitorowania zachowania psów w czasie rzeczywistym. Prelegentka zaprezentowała przykłady inteligentnych obroży i systemów analizujących aktywność zwierząt, które mogą wykrywać oznaki stresu, zmęczenia lub przegrzania oraz wspierać opiekunów w podejmowaniu szybkich działań poprawiających komfort podróży.

Następnie dr hab. Justyna Wojtaś z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie przedstawiła zagadnienia dotyczące dobrostanu psa w procesie szkolenia. W wystąpieniu omówiono wielofunkcyjność psów we współczesnym społeczeństwie, obejmującą zarówno użytkowanie towarzyszące, jak i pracę w służbach, ratownictwie, detekcji zapachów oraz terapii. Wskazano, że realizacja tych zadań wymaga uwzględnienia zarówno predyspozycji indywidualnych zwierzęcia, jak i odpowiednio dobranych metod szkoleniowych.

Prelegentka zwróciła uwagę na zmianę paradygmatu w podejściu do szkolenia psów, polegającą na stopniowym odchodzeniu od koncentracji wyłącznie na efektywności użytkowej na rzecz uwzględniania dobrostanu zwierzęcia oraz jego potrzeb emocjonalnych i fizjologicznych. Podkreślono znaczenie indywidualizacji procesu szkoleniowego, wynikającej z różnic temperamentu, poziomu pobudzenia oraz wrażliwości behawioralnej psów, które determinują przebieg i skuteczność uczenia się.

W dalszej części wystąpienia omówiono znaczenie socjalizacji oraz okresów krytycznych w rozwoju psa. Zaznaczono, że wczesna ekspozycja na bodźce środowiskowe oraz prawidłowo prowadzony proces socjalizacji wpływają na późniejsze funkcjonowanie behawioralne zwierzęcia, w tym na poziom reaktywności emocjonalnej, zdolność adaptacji oraz podatność na szkolenie. Wskazano, że deficyty w tym zakresie mogą prowadzić do trwałych zaburzeń behawioralnych i obniżenia efektywności pracy.

Istotną część referatu stanowiło omówienie mechanizmów uczenia się, obejmujących warunkowanie klasyczne i instrumentalne. Podkreślono znaczenie wzmocnień i wygaszania zachowań jako podstawowych mechanizmów kształtujących zachowanie psa. Zwrócono uwagę, że metody oparte na wzmocnieniu pozytywnym sprzyjają budowaniu stabilnej relacji pies-opiekun oraz ograniczają ryzyko występowania reakcji stresowych, podczas gdy metody awersyjne mogą wiązać się z podwyższoną aktywacją osi stresu (HPA) oraz wzrostem poziomu kortyzolu, co negatywnie wpływa na dobrostan zwierzęcia.

W kolejnej części wystąpienia przedstawiono czynniki wpływające na efektywność treningu, w tym warunki środowiskowe. Wskazano na konieczność dostosowania intensywności i warunków treningu do możliwości fizjologicznych zwierzęcia.

Omówiono również znaczenie preferencji osobniczych, motywacji oraz aktualnego stanu emocjonalnego psa jako czynników warunkujących efektywność uczenia się. Podkreślono, że nieuwzględnianie tych zmiennych może prowadzić do obniżenia skuteczności szkolenia oraz wzrostu frustracji i zachowań niepo-

żądanych. Zaznaczono także istotną rolę relacji z opiekunem, w tym wpływ jego stanu emocjonalnego na zachowanie i reakcje stresowe zwierzęcia.

W podsumowaniu wystąpienia podkreślono, że dobrostan psa stanowi integralny element procesu szkoleniowego i warunek jego skuteczności. Zwrócono uwagę, że podejście uwzględniające zarówno aspekty behawioralne, jak i fizjologiczne oraz emocjonalne psa sprzyja nie tylko efektywności nauki, lecz także poprawie jakości relacji człowiek-zwierzę oraz ograniczeniu ryzyka zaburzeń behawioralnych.

Zwieńczeniem wydarzenia był panel dyskusyjny, który poprowadziły prof. dr hab. Anna Wójcik z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, sekretarz naukowy KNZiA PAN, oraz dr Joanna Składanowska-Baryza z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, sekretarz Komisji Dobrostanu Zwierząt KNZiA PAN. Podczas dyskusji eksperci odpowiadali na pytania uczestników dotyczące praktycznych aspektów zapewnienia dobrostanu psów w różnych sytuacjach. Szczególną uwagę poświęcono zagadnieniom odpowiedzialnej opieki nad zwierzętami, znaczeniu edukacji społecznej oraz potrzebie ciągłego doskonalenia standardów dobrostanu w świetle najnowszych wyników badań naukowych.

Podsumowania webinarium dokonał prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, przewodniczący Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN. Podkreślił on, że dobrostan psów stanowi zagadnienie interdyscyplinarne, wymagające współpracy specjalistów z zakresu zootechniki, weterynarii, behawiorystyki oraz nauk społecznych. Zwrócił również uwagę na rosnącą świadomość społeczną dotyczącą potrzeb zwierząt towarzyszących oraz konieczność dalszego rozwijania badań i działań edukacyjnych w tym obszarze.

Webinarium pokazało, że zapewnienie wysokiego poziomu dobrostanu psów wymaga kompleksowego podejścia uwzględniającego zarówno aspekty zdrowotne, behawioralne, jak i środowiskowe. Przedstawione podczas spotkania zagadnienia wskazały na potrzebę dalszego doskonalenia praktyk hodowlanych, szkoleniowych i opiekuńczych, a także popularyzacji wiedzy naukowej wśród właścicieli, hodowców oraz osób zawodowo związanych z pracą z psami.

Prof. dr hab. Paweł Konieczka

Zdjęcia: materiały organizatorów webinarium

Webinar KNZiA PAN „Przychodzi hodowca do genetyka i pyta... czym jest epigenetyka?”

W dniu 28 maja 2026 roku odbyło się ogólnopolskie webinarium pt. „Przychodzi hodowca do genetyka i pyta... czym jest epigenetyka”, zorganizowane przez Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury oraz Komisję Genetyki i Hodowli Zwierząt KNZiA PAN. Spotkanie zostało przeprowadzone w formule online i dotyczyło aktualnych zagadnień związanych z epigenetyką w chowie i hodowli zwierząt. Wydarzenie rozpoczęła przywitanie gości przewodnicząca Komisji Genetyki i Hodowli Zwierząt KNZiA PAN prof. dr hab. Emilia Bagnicka z Instytutu Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN w Jastrzębcu. Moderatorem spotkania był prof. dr hab. Stanisław Kamiński z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Przewodnicząca spotkania w swoim wprowadzeniu do tematyki webinarium podkreśliła ważną rolę epigenetyki, która bada mechanizmy regulacyjne genów i możliwości wpływania na te mechanizmy. Moderator spotkania przedstawił problematykę zagadnienia epigenetyki rozumianej jako interakcja genów z czynnikami środowiskowymi i podkreślił trudności związane z popularyzacją epigenetyki w środowisku hodowców zwierząt. Profesor Stanisław Kamiński podsumował, że choć w środowiskach naukowych zdążyliśmy się oswoić z terminem epigenetyka, hodowcy mogą odczuwać w tym zakresie pewien deficyt, ponieważ termin ten jeszcze nie zadomowił się w języku używanym wśród hodowców zwierząt. Kiedy myślimy o cechach użytkowych, powszechnie zgadzamy się z poglądem, że na kształt /wartość cechy wpływają czynniki genetyczne i czynniki środowiskowe, które wchodzi z nimi w interakcję. Natura tej interakcji, sposoby oddziaływania genów z czynnikami środowiskowymi były mało znane, aż do momentu, w którym pojawiła się EPIGENETKA.

W kontekście hodowli zwierząt, epigenetyka odgrywa coraz większą rolę, ponieważ umożliwia lepsze zrozumienie, jak takie czynniki jak żywienie, stres czy interakcje społeczne mogą wpływać na rozwój i zdrowie zwierząt, a także na wartość cech produkcyjnych.

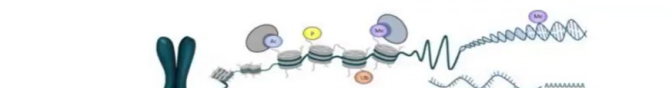
Ponadto, epigenetyka pozwala na lepsze zrozumienie procesów rozwojowych i adaptacyjnych, co ma kluczowe znaczenie w kontekście zmieniającego się klimatu oraz w dobie rosnących wymagań dotyczących zrównoważonego rozwoju hodowli.

Wprowadzenie do świata epigenetyki

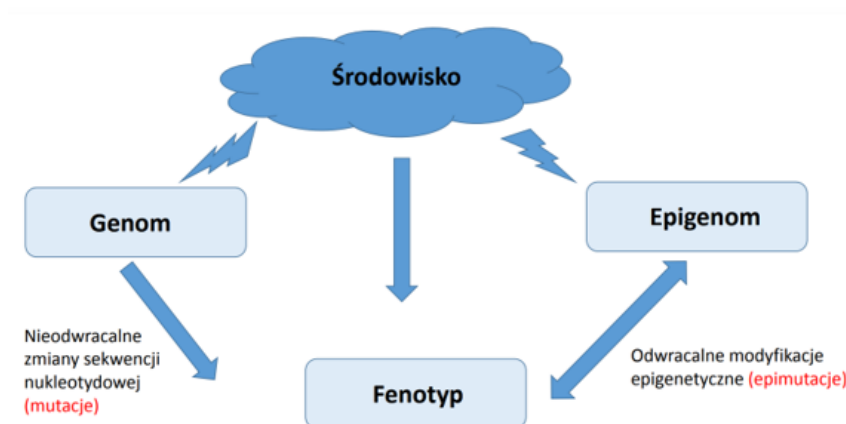
Izabela Szczербal

Katedra Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt
Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Pierwszy wykład pt. „Wprowadzenie do świata epigenetyki” wygłosiła prof. dr hab. Izabela Szczербal z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Prelegentka podkreśliła w swoim wystąpieniu, że obecnie obserwujemy dynamiczny wzrost zainteresowania epigenetyką. W dalszej części prof. I. Szczербal przedstawiła mechanizmy związane z epigenetyczną regulacją ekspresji genów. Zostało podkreślone, że szczególne znaczenie we współczesnym chowie i hodowli zwierząt mają interakcje między dietą a genomem ze szczególnym uwzględnieniem wpływu składników odżywczych na regulację ekspresji genów, procesy epigenetyczne, metaboliczne w kontekście

zdrowia, chorób i adaptacji organizmu. W podsumowaniu swojego wykładu zwróciła uwagę na zjawisko dziedziczenia międzypokoleniowego i transgeneracyjnego i efektów dziedziczenia z tym związanych, które istotnie wpływają na kolejne pokolenia u zwierząt oraz ludzi. Wykorzystanie epigenetyki stwarza możliwość wpływania na procesy dziedziczenia i przez to opracowania profilaktyki wielu chorób.

Kolejny wykład pt. „Geny to nie wszystko: epigenetyczne sterowanie zdrowiem i cechami użytkowymi drobiu” wygłosiła prof. dr hab. Maria Siwek-Gapińska z Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, która przedstawiła przykłady (w ujęciu praktycznym), jak można sterować cechami użytkowymi drobiu przy wykorzystaniu epigenetyki. W tym kontekście podkreśliła szczególną rolę temperatury w procesie inkubacji jaj, która może istotnie wpływać na masę serca rozwijającego się zarodka, poprzez wpłynięcie na proces metylacji DNA, co w konsekwencji prowadzi do zmian epigenetycznych w grupie genów związanych z masą serca u ptaków. Prelegentka wskazała także na możliwości wykorzystania epigenetyki (krzyżowania linii w stadach rodzicielskich) do wpłynięcia na cechy dziedziczenia związane z odpornością na choroby, w tym na chorobę Marek’a u drobiu. Na koniec wystąpienia przedstawiła wyniki dotyczące aktywacji genów związanych z rozwojem mieszków piórkowych u zarodków gęsi. Prelegentka podkreśliła, że w przyszłych badaniach należy podjąć próbę połączenia podstawowych odkryć z zakresu epigenetyki z praktycznymi zastosowaniami, tak aby branża drobiarska mogła czerpać korzyści z bardziej zrównoważonych i wydajnych systemów produkcji.

Geny to nie wszystko: epigenetyczne sterowanie zdrowiem i cechami użytkowymi drobiu.

Maria Siwek
Katedra Biotechnologii i Genetyki Zwierząt
Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt
Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

Komitet
Nauk Zootechnicznych

Następnie dr hab. Klaudia Pawlina-Tyszko, prof. IZ-PIB oraz dr hab. Ewelina Semik-Gurgul, prof. IZ-PIB z Instytutu Zootechniki-PIB w Krakowie przedstawiły wykład pt. „Rola epigenetyki w kształtowaniu cech produkcyjnych i zdrowotnych bydła, świń i koni”.

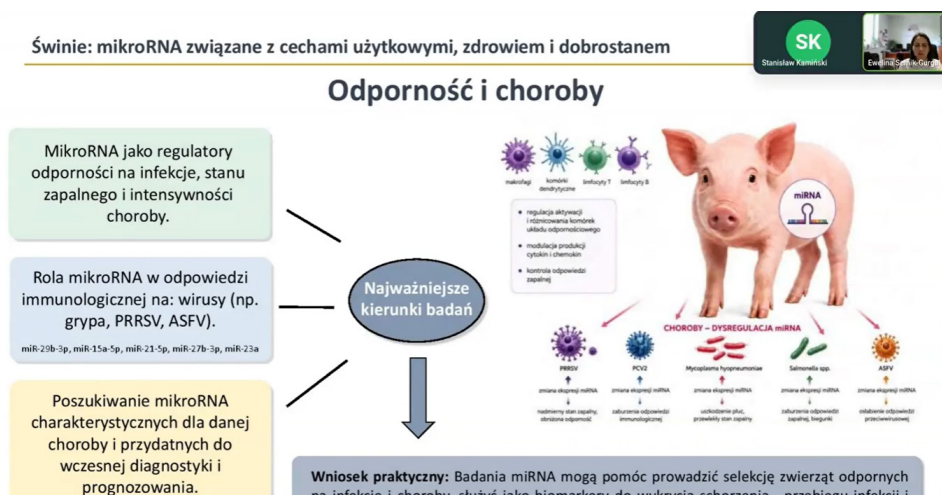
Rola epigenetyki w kształtowaniu cech produkcyjnych i zdrowotnych bydła, świń i koni

Zmiany epigenetyczne w cechach użytkowych i zdrowiu bydła i małych przeżuwaczy

Dr hab. inż. Klaudia Pawlina-Tyszko, Prof. IZ PIB
Dr hab. inż. Ewelina Semik-Gurgul, Prof. IZ PIB

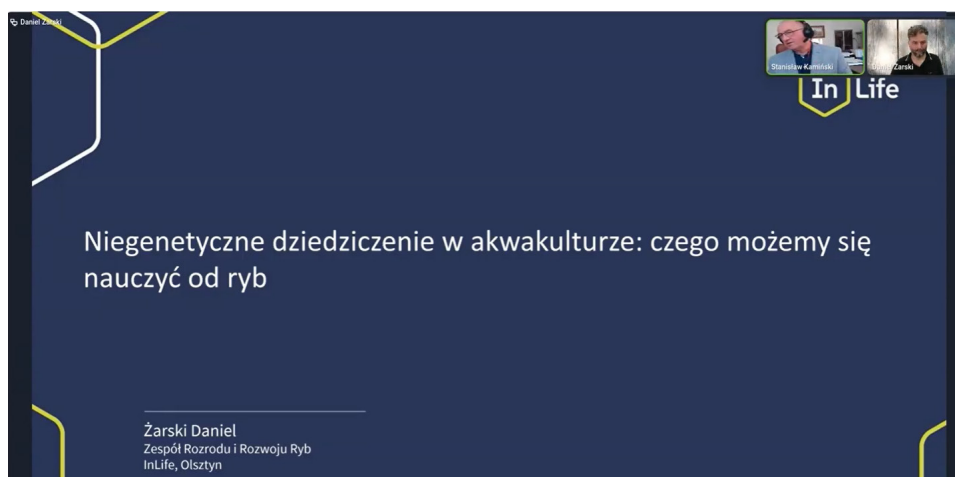
Na wstępie wystąpienia została przedstawiona rola miRNA w regulacji genów u zwierząt gospodarskich. Za szczególnie ważną cechę miRNA wskazano ich stabilność i fakt, że dynamicznie odpowiadają na choroby oraz zmiany homeostazy w organizmie zwierzęcia, dzięki czemu stanowią ważne źródło biomarkerów. Markery te są przez to wykorzystywane m.in. do badania rozwoju układu odpornościowego u cieląt, profilowania miRNA siary i mleka u różnych ras bydła oraz oceny wpływu żywienia,

oraz warunków utrzymania na profil miRNA mleka u przeżuwaczy. W wystąpieniu zostały zaprezentowane najważniejsze metody do pozyskiwania danych, dotyczących metylacji DNA do badania dużych populacji zwierząt zapewniając dużą precyzję pomiaru. Prelegentka podkreśliła, że zidentyfikowano zmiany epigenetyczne pod wpływem czynnika środowiskowego (temperatura) u świń, które były przekazywane w kolejnym pokoleniu – z tego względu warto jest badać i zrozumieć te mechanizmy, aby korzystnie oddziaływać na dobrostan zwierząt. Kolejna prelegentka podkreśliła w swoim wystąpieniu rolę miRNA jako markera cech użytkowych, zdrowia i dobrostanu u koni, a także wpływu wysiłku fizycznego u koni na procesy warunkujące metabolizm, zwłaszcza jego wykorzystania w kierunku regeneracji organizmu.

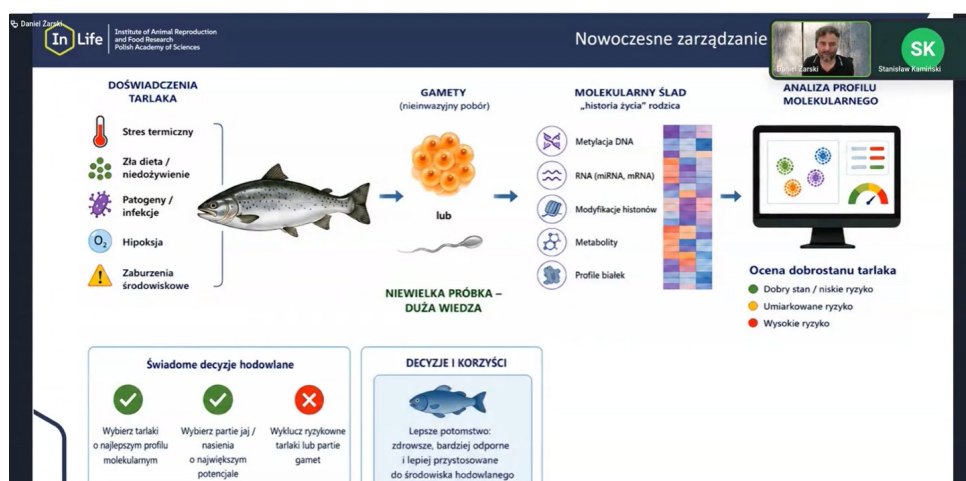

Webinarium zostało zakończone wykładem dr hab. Daniela Żarskiego z Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie pt. „Niegenetyczne dziedziczenie w akwakulturze: czego możemy nauczyć się od ryb?”.

Dr hab. Daniel Żarski podkreślił na wstępie, że epigenetyka nie kończy się na rodzicu i chociaż ryby nie opiekują się swym potomstwem to zmiany i zależności epigenetyczne u rodziców mają istotny wpływ na ich potomstwo. Jako przykład podał związki biologicznie czynne zawarte w gametach, które wpływają na fenotyp potomstwa. Ważnym aspektem przedstawionych badań przez Prelegenta było wskazanie na fakt, że profil molekularny ryb utrzymywanych w hodowli jest uboższy niż tych żyjących w naturalnych warunkach. W dalszej części wystąpienia prelegent wskazał na możliwości wykorzystania w praktyce aspektów związanych z epigenetyką ryb. Jest to m.in. programowanie żywieniowe, poprawa jakości larw przez zarządzanie warunkami środowiskowymi, stymulowanie odporności oraz identyfikację markerów cech fenotypowych u ryb.

Na zakończenie wykładu, prelegent zarysował najważniejsze wyzwania w najbliższej przyszłości związane z epigenetyką ryb, do których zaliczył wykorzystanie ostatniego etapu rozwoju ryb tj. wykorzystanie gamet i informacji, które „niosą” do nowoczesnego zarządzania narybkiem.

Zwieńczeniem wydarzenia była dyskusja panelowa, w której uczestnicy wyrazili nadzieję, że wiedza związana z rozwojem epigenetyki przekształci się w konkretne strategie hodowlane kształtujące epigenom zwierząt, co może przyczynić się do uzyskania bardziej odpornych i wydajnych populacji. Podsumowania webinarium dokonał prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu,

przewodniczący Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN, który podkreślił ogromny postęp w dziedzinie epigenetyki i jej wykorzystania w chowie i hodowli zwierząt gospodarskich, ale jednocześnie zwrócił uwagę na koszty z tym związane. Przewodniczący podziękował prelegentom za ich wkład oraz podziękował moderatorowi webinarium Panu Profesorowi Stanisławowi Kamińskiemu, oraz Pani prof. dr hab. Emilii Bagnickiej – organizatorce spotkania. Webinarium cieszyło się dużym zainteresowaniem, uczestniczyło w nim 148 uczestników z Polski i zagranicy m.in. z USA, Tajwanu i Brazylii.

Prof. dr hab. Paweł Konieczka

Zdjęcia: materiały organizatorów webinarium

Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego Polskiej Akademii Nauk w biegu po zdrowie i piękne krajobrazy

W dniach 15-17 maja 2026 r. odbył się bieg „Backyard Ultra Jabłonna” (VII edycja). Organizatorem biegu była firma Rzemiosło & Styl, Jabłonna. Partnerami biegu byli Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego Polskiej Akademii Nauk, Gmina Jabłonna, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jabłonie, Sołectwo Jabłonna. Dyrektorem biegu był Mariusz Mówiński, a koordynatorem Anna Mówińska.

Fot. 1. Uroczystego otwarcia biegu dokonali wójt Gminy Jabłonna Jarosław Chodorski oraz prof. dr hab. Andrzej Herman, Dyrektor Instytutu

Fot. 2. Prof. dr hab. Andrzej Herman oraz wójt Gminy Jabłonna Jarosław Chodorski otwierający bieg „Backyard Ultra Jabłonna” (VII edycja)

W biegu udział wzięło 87 zawodników, Instytut reprezentował Z-ca dyrektora Instytutu ds. ogólnych dr Jacek Michalski.

Fot. 3. Dr Jacek Michalski z pamiątkową nagrodą

Celem biegu była, m.in.: promocja zdrowego stylu życia, kultury fizycznej i sportu; propagowanie, turystyki i krajoznawstwa oraz integracja lokalnej społeczności. Trasa została wytyczona na terenach zielonych po drogach polnych, gruntowych i asfaltowych w pobliżu Instytutu (Rezerwat Przyrody Jabłonna i Ławice Kiełpińskie).

Zawodnicy biegli na dwóch trasach, dziennej i nocnej, startowali o każdej pełnej godzinie i pokonywali pętlę o długości 4,167 mili (6,706 km). Im szybciej biegacz pokonywał dystans, tym dłużej mógł odpoczywać, ponieważ o kolejnej pełnej godzinie zawodnicy ponownie rozpoczynali kolejną pętlę do momentu, kiedy na starcie został jeden zawodnik i pokonał ostatnią pętlę w mniej niż godzinę.

Siódmą edycję biegu wygrał Piotr Piorun Szymański, który przebiegł 52 pętle, pokonując dystans 348,712 km.

Dla porównania skali sukcesu: Pierwszą edycję biegu „Backyard Ultra Polska” (26.08.2022, Park Pałacowy w Jabłonie) zwyciężył Piotr Łuszcz, który przebiegł 37 pętli na dystansie 248 km. Warto podkreślić, że zwyciężczynią biegu wśród kobiet była mieszkanka gminy Jabłonna – Małgorzata Płuciś, która przebiegła 26 pętli pokonując dystans 174,356 km.

Serdecznie gratulujemy zwycięzcom i uczestnikom siódmej edycji biegu „Backyard Ultra Jabłonna”!

Informacje zaczerpnięto ze strony:

<https://ifzz.pl/aktualnosci/bieg-backyard-ultra-jablonna-15-17-05-2026-r/>

II Dzień Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

21 maja 2026 roku społeczność Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie spotkała się na Felinie, aby wspólnie celebrować Dzień Wydziału. Było to wydarzenie łączące akademicki charakter uroczystości z atmosferą integracji i radości ze wspólnie spędzonego czasu.

Obchody rozpoczęły się uroczystym spotkaniem przed Dworkiem Ziemiańskim na Felinie, podczas którego mieliśmy okazję podkreślić znaczenie wspólnoty wydziałowej oraz wręczyć nagrody w konkursie „Przypnij się do kierunku!”, które stało się okazją do docenienia kreatywności, zaangażowania i aktywności studentów kierunku kryminalistyka w biogospodarce i zootechnika.

Fot. 1. Otwarcie Dnia Wydziału

Tegoroczny Dzień Wydziału sprzyjał rozmowom, budowaniu relacji i integracji studentów, doktorantów oraz pracowników. Uczestnicy wydarzenia chętnie korzystali z przygotowanych atrakcji, a wyjątkowo udana pogoda pozwoliła w pełni cieszyć się piknikową atmosferą i zielonym otoczeniem Felina. Był to czas odpoczynku w okolicznościach przyrody, ale także przestrzeń do swobodnych rozmów, wymiany doświadczeń i wzmacniania więzi w naszej akademickiej społeczności.

Fot. 2. Strefa Animaloterapii

Uczestnicy mogli również wziąć udział w spacerze z alpakami, obejrzeć pokaz jazdy konnej oraz spróbować wyjątkowej formy aktywności, jaką jest koziojoga. Te elementy programu doskonale wpisały się w profil naszego Wydziału, pokazując bliskość człowieka, zwierząt i środowiska w przyjaznej i edukacyjnej odśrodku.

Wspólnie spędzony dzień przyniósł wiele owocnych rozmów i satysfakcji. Dzień Wydziału po raz kolejny udowodnił, jak ważna jest integracja środowiska akademickiego i jak wiele dobrej energii płynie z bycia częścią społeczności Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za obecność, zaangażowanie i współtworzenie wyjątkowej atmosfery tego wydarzenia. Do zobaczenia w następnym roku!

Zapraszamy do obejrzenia relacji z tego dnia w [Galerii Wydziału](#).

Fot. 3. Koziojoga

Fot. 4. Pokaz jazdy konnej

*Dr Krzysztof Kowal – Przewodniczący Zespołu ds. Wizerunku i Promocji Wydziału
Zdjęcia: Przemysław Jankowski, Bartłomiej Dąbrowski, Mariusz Wójcik*

Więcej o wydarzeniu na stronie UP w Lublinie: <https://up.lublin.pl/biologia/ii-dzien-wydzialu-nauk-o-zwierzetach-i-biogospodarki-2026-r/>

Tytuły i stopnie naukowe

PROFESURY

Prof. dr hab. Wioletta Agnieszka Biel (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie) – postanowienie Prezydenta RP z dnia 23 kwietnia 2026 r.

Prof. dr hab. Kamila Sylwia Puppel (Szkola Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie) – postanowienie Prezydenta RP z dnia 23 kwietnia 2026 r.

Prof. dr hab. Katarzyna Tajchman (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie) – postanowienie Prezydenta RP z dnia 23 kwietnia 2026 r.

Prof. dr hab. Heliodor Arkadiusz Wierzbicki (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu) – postanowienie Prezydenta RP z dnia 23 kwietnia 2026 r.

Prof. dr hab. Beata Jolanta Więcaszek (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie) – postanowienie Prezydenta RP z dnia 23 kwietnia 2026 r.

HABILITACJE

Dr hab. Mateusz Rawski – nadanie stopnia doktora habilitowanego przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w dniu 6 marca 2026 r.

Osiągnięcia naukowe: „**Pełnotłuste mączki owadów jako zrównoważone środowiskowo zamienniki mączki rybnej i oleju rybnego w akwakulturze**” oraz „**Optymalizacja żywienia oraz metod badawczych w chowie i hodowli żółwi wodno-lądowych**”

DOKTORATY

Dr Patrycja Dobrzyńska (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu) – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i rybactwo Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu dnia 23 marca 2026 r. – doktorat wdrożeniowy.

Tytuł rozprawy: „Opracowanie metody poprawy jakości żywca i wybranych cech użytkowych gęsi”

Promotor rozprawy: prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski

Promotor pomocniczy: dr Łukasz Tomczyk

Dr Jagoda Alicja Czajkowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie dnia 24 marca 2026 r.

Tytuł rozprawy: „Wykorzystanie wybranych reakcji behawioralnych danieli zwyczajnych do oceny ich przydatności w chowie fermowym”

Promotor: prof. dr hab. Paweł Janiszewski

Dr Helena Maria Bober (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie dnia 17 kwietnia 2026 r.

Tytuł rozprawy: „Wpływ suplementacji pasz skwalem na wzrost, wybrane elementy odporności oraz poziom cholesterolu w tkankach jesiotra syberyjskiego (*Acipenser baerii* Brandt, 1869)”.

Promotor: dr hab. Piotr Gomułka, prof. UWM

Dr Michał Gąsiorek (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu) – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i rybactwo Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu dnia 21 maja 2026 r.

Tytuł rozprawy: „Wpływ dodatku paszy strukturalnej na wyniki produkcyjne, fermentację w żwaczu oraz wskaźniki biochemiczne krwi cieląt w okresie podawania pasz płynnych”

Promotor: dr hab. Barbara Stefańska

Pro memoria

Dr hab. inż. Paweł Poczyński, prof. UWM (1959-2026)

Paweł Poczyński urodził się 2 marca 1959 roku w Częstochowie, zmarł w rodzinnym mieście 22 marca 2026 roku.

Był absolwentem kierunku rybactwo na Wydziale Ochrony Wód i Rybactwa Śródlądowego Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie (obecnie Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie). W latach 1982-1985 pracował jako ichtiolog w Zakładzie Doświadczalno-Badawczym ART w Łęzanach. W 1985 r. związał swoją drogę zawodową z Uczelnią, podejmując działalność dydaktyczną i badawczą.

W roku 1992 uzyskał stopień naukowy doktora nauk rolniczych w dyscyplinie rybactwo, a w 2002 r. stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w zakresie rybactwa. Od 2008 r. pracował na stanowisku profesora uczelni.

Był cenionym nauczycielem akademickim, specjalistą z zakresu żywienia ryb. Z oddaniem angażował się w prace różnych gremiów wydziałowych, uczelnianych i resortowych. Był m.in. opiekunem praktyk zawodowych, pełnomocnikiem JM Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie ds. opiniowania operatów rybackich, jednym z założycieli oraz zastępcą przewodniczącego Uczelnianego Związku NSZZ „Solidarność” oraz przewodniczącym Wydziałowej struktury Związku NSZZ „Solidarność”.

Jego pasja do nauki, wrażliwość oraz serdeczność wobec studentów i współpracowników pozostaną na zawsze w naszej pamięci.

Prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś

Prof. dr hab. Maria Nagieć (1928-2026)

Maria Nagieć, z d. Swianiewicz, urodziła się 1 czerwca 1928 roku w Wilnie, zmarła 29 marca 2026 roku w Olsztynie.

W 1953 r. ukończyła studia inżynierskie (specjalizacja rybactwo) na Wydziale Rolniczym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. W 1958 r. ukończyła studia magisterskie z zakresu rybactwa w Wyższej Szkole Rolniczej w Olsztynie, przemianowanej w 1972 r. na Akademię Rolniczo-Techniczną (od 1 września 1999 r. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie).

W 1964 r. uzyskała stopień doktora nauk przyrodniczych, a w 1979 r. Rada Wydziału Rybactwa Morskiego Akademii Rolniczej w Szczecinie nadała jej stopień doktora habilitowanego w zakresie rybactwa. W 1997 r. otrzymała tytuł profesora nauk rolniczych.

Pani Profesor jeszcze jako studentka SGGW w Warszawie podjęła pracę zawodową. W latach 1952–1953 była zatrudniona w Instytucie Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie na etacie młodszego asystenta. Po skończeniu studiów, w latach 1953–1956 pracowała jako ichtiolog w Państwowym Gospodarstwie Rybackim w Węgorzewie. W 1958 r. rozpoczęła pracę w Wyższej Szkole Rolniczej w Olsztynie (obecnie Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie), przechodząc wszystkie etapy kariery zawodowej. W 1980 r. została przewodniczącą Założycielskiego Komitetu Zakładowego, od maja 1981 r. była sekretarzem Zarządu Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w ART w Olsztynie. W latach 1981–1984 pełniła funkcję prorektora ART ds. rozwoju kadry naukowej, a w latach 1984–1990

była redaktorem działu „Protectio Aquarum et Piscatoria” w uczelnianym wydawnictwie. W 1999 r. przeszła na emeryturę.

Pani prof. Maria Nagieć była uznanym na świecie specjalistą w dziedzinie badań populacyjnych i środowiskowych ichtiofauny jezior, znawcą zagadnień z zakresu oceny tempa wzrostu i wieku ryb, technik znakowań oraz analizy efektywności zarybień. Była nie tylko autorytetem w swojej dziedzinie i cenionym nauczycielem akademickim, ale także mentorką. Inspirowała młodych naukowców swoją wiedzą, postawą, zaangażowaniem i oddaniem pracy.

Za swoją działalność była wielokrotnie odznaczana i nagradzana; otrzymała m.in.: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Złotą Odznakę ZNP, Honorową Odznakę Szkoły, Złotą Odznakę „Zasłużony dla Warmii i Mazur”, Złoty Laur UWM.

Po przejściu na emeryturę prof. Maria Nagieć z pasją oddała się gromadzeniu i selekcjonowaniu materiałów archiwalnych m.in. swojego ojca Stanisława Swianiewicza (1898-1997) – profesora ekonomii Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, więźnia obozu w Kozielsku, autora książki „W cieniu Katynia” (wydanie z 2010 r. uzupełnione zostało zdjęciami rodzinnymi i artykułem przygotowanym przez prof. Marię Nagieć). Pani Profesor wygłosiła wiele wykładów i napisała szereg artykułów o Wilnie, ojcu, rodzinie i Katyniu. Była współautorką pracy zbiorowej „Stanisław Swianiewicz – ekonomista, sowietolog, historyk idei” oraz książki „Ja bez ciebie do Polski nie pojadę”, która przedstawia korespondencję rodzeństwa Swianiewiczów z lat 1945-1946. Była też redaktorem książki „Wspomnienia od dzieciństwa i młodości po wiek dojrzały” – napisanej przez męża Celestyna Stanisława Nagiecia (1922-2001), pracownika ART, działającego w okresie okupacji w AK.

Pomimo trudnych doświadczeń życiowych Pani Profesor pozostawała osobą niezwykle wrażliwą, ciepłą, życzliwą i pełną wewnętrznej siły. Taką ją zapamiętamy.

Prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś

Prof. dr hab. Jadwiga Teresa Chachułowa (1928-2026)

Jadwiga Teresa Chachułowa urodziła się 26 stycznia 1928 r. w Piotrkowie Trybunalskim. W czasie okupacji niemieckiej uczyła się na tajnych kompletach, a w 1947 r. ukończyła Liceum Humanistyczne. W latach 1947–1950 studiowała na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Łodzi, uzyskując dyplom inżyniera rolnika. Następnie kontynuowała studia w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, gdzie w 1952 r. uzyskała tytuł magistra inżyniera rolnictwa w zakresie hodowli szczegółowej zwierząt.

Od 1 września 1951 r. była zatrudniona w Zakładzie Hodowli Bydła SGGW. W latach 1952–1956 pracowała w Departamencie Studiów Rolnych Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego, zajmując się organizacją i planowaniem badań naukowych. W listopadzie 1956 r. powróciła do SGGW i rozpoczęła pracę w Katedrze Żywienia Zwierząt kierowanej przez prof. Franciszka Abgarowicza.

Stopień doktora nauk rolniczych uzyskała w 1963 r. na podstawie rozprawy poświęconej wpływowi dodatków paszowych na poziom amoniaku w jelicie ślepym i gospodarkę azotową świń. W 1971 r. uzyskała stopień doktora habilitowanego na podstawie pracy dotyczącej działania siarczanu miedzi w żywieniu tuczników. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymała w 1982 r., a profesora zwyczajnego w 1992 r.

Jej działalność naukowa koncentrowała się głównie na żywieniu świń i koni. Przewodziła badania nad przemianami azotu w przewodzie pokarmowym świń, wykorzystaniem białka paszy, bilansowaniem aminokwasów egzogennych oraz możliwością ograniczenia udziału pasz pochodzenia zwierzęcego w żywieniu tuczników. Oceniała wartość pokarmową krajowych surowców paszowych, w tym nasion roślin strączkowych, żyta, pszenżyta, suszów z zielonek i owsa nagiego. W późniejszym okresie zajmowała się także zastosowaniem enzymów paszowych oraz wpływem żywienia na skład i właściwości dietetyczne mięsa wieprzowego. Drugim obszarem jej zain-

teresowań było żywienie koni. Współuczestniczyła w opracowaniu pierwszych receptur przemysłowych mieszanek dla koni zarodowych oraz prowadziła badania nad energetycznym wartościowaniem pasz i określaniem potrzeb pokarmowych koni użytkowanych wierzcho. Była przewodniczącą zespołu opracowującego „Normy żywienia koni”, których kolejne wydania ukazały się w 1991 i 1997 r. Była również współautorką podręcznika „Chów, hodowla i użytkowanie koni”.

Prowadziła zajęcia dydaktyczne na wydziałach Zootechnicznym, Weterynaryjnym, Rolniczym i Ekonomiczno-Rolniczym SGGW. Była promotorem trzech rozpraw doktorskich oraz około 50 prac dyplomowych. Recenzowała przewody doktorskie, habilitacyjne i profesorskie. Pełniła liczne funkcje organizacyjne, m.in. prodziekana Wydziału Zootechnicznego (1975–1978), dziekana tego wydziału (1984–1987), kierownika Zakładu Żywienia Nieprzeżuwaczy (1982–1990) oraz kierownika Katedry Żywienia Zwierząt (1990–1996). Przez wiele lat była członkiem Senatu SGGW. Działała również poza uczelnią. Była sekretarzem Sekcji Żywienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN, członkiem Komisji Żywienia Zwierząt KNZ PAN, członkiem Zespołu Nauk Rolniczych i Leśnych Komitetu Badań Naukowych oraz członkiem Rady Naukowej Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN.

Dorobek prof. Chachułowej obejmuje 151 pozycji, w tym 45 publikacji naukowych, 44 doniesienia naukowe, 11 podręczników i skryptów, 36 publikacji przeglądowych i popularnonaukowych oraz 11 opracowań i ekspertyz. Była również redaktorem trzech książek. Za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną została odznaczona m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Złotą Odznaką Honorową SGGW. Otrzymała także dwukrotnie Medal Instytutu Agronomicznego w Marymoncie za wkład w rozwój SGGW i nauk zootechnicznych.

Prof. dr hab. Jadwiga Teresa Chachułowa była związana z polskim środowiskiem zootechnicznym przez całe życie. Zainteresowania naukowe Pani profesor obejmowały szerokie spektrum zagadnień związanych z żywieniem zwierząt, w tym ocenę wartości pokarmowej pasz, wykorzystanie składników odżywczych, potrzeby pokarmowe różnych gatunków zwierząt oraz wpływ żywienia na wyniki produkcyjne i jakość produktów pochodzenia zwierzęcego. Wyniki badań znajdowały zastosowanie zarówno w nauce, jak i praktyce hodowlanej. Obok działalności naukowej prowadziła intensywną działalność dydaktyczną i organizacyjną, uczestnicząc także w pracach licznych zespołów i komisji naukowych. Była oddana pracy, uczelni i katedrze, co podkreślają zarówno źródła, jak i relacje współpracowników.

Dr hab. Tomasz Niemiec, prof. SGGW

Instytut Nauk o Zwierzętach, Katedra Hodowli i Żywienia Zwierząt

Prof. dr hab. Lucyna Kątska-Książkiewicz (1946-2026)

Odeszła osoba wyjątkowa, profesor, nauczycielka i przewodniczka wielu pokoleń młodych naukowców. Dla nas pozostanie kimś znacznie więcej niż autorytetem naukowym. Była człowiekiem pełnym pasji, życzliwości i wewnętrznego ciepła, które dawało innym siłę i poczucie bezpieczeństwa. Umiała wymagać, ale jednocześnie wspierać i motywować. Inspirowała nie tylko swoją wiedzą i dorobkiem, lecz także postawą wobec ludzi i życia. Zawsze gotowa do rozmowy, pomocy i dzielenia się doświadczeniem, pozostawała blisko tych, którzy Jej potrzebowali. Kochała naukę, zwierzęta i świat, który poznawała z niegasnącą ciekawością. Pozostawiła po sobie nie tylko imponujący dorobek naukowy, ale przede wszystkim pamięć o dobrym, mądrym i serdecznym Człowieku. Jej odejście pozostawiło wielki smutek i pustkę, której nie sposób wypełnić. Jednocześnie pozostanie na zawsze w naszej pamięci, w słowach, których nas nauczyła, wartościach, które przekazywała, i wdzięczności tych, których spotkała na swojej drodze.

Lucyna Kątska-Książkiewicz urodziła się 9 sierpnia 1946 r. w Szczecinie. Od dziesiątego roku życia mieszkała w Krakowie, gdzie uczęszczała do liceum ogólnokształcącego. W 1973 r. ukończyła studia na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Łódzkiego, broniąc pracę magisterską. Stopień doktora uzyskała w 1984 r. w Instytucie Zootechniki w Krakowie na podstawie rozprawy pt. *Określenie warunków hodowli in vitro izolowanych oocytów bydłych*. W 1992 r. otrzymała stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych za rozprawę pt. *Zapłodnienie in vitro dojrzałych in vivo i in vitro oocytów bydłych*. W 2002 r. otrzy-

mała tytuł profesora nauk rolniczych, nadany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzupełniające specjalizacje zdobywała podczas licznych staży i pobytów naukowych za granicą. W 1999 r. była stypendystką STA Japan Science and Technology Corporation w Tohoku National Agricultural Experiment Station w Japonii. Odbyla również wizyty studyjne w: Department of Herd Health and Reproduction, Faculty of Veterinary Medicine, Utrecht University (Holandia, 1995); University of Edinburgh, Medical School, Department of Physiology (Wielka Brytania, 1994); w ramach stypendium USAID uczestniczyła w kursie *Animal Genetic Resources Conservation* organizowanym przez University of California, Division of Agriculture and Natural Resources, Genetic Resources Conservation Program oraz University Extension (USA, 1992). Wcześniej odbyła także staże w Department of Molecular Embryology, Institute of Animal Physiology and Genetic Research, Cambridge Research Station, Babraham Hall (Wielka Brytania, 1989) oraz w INRA, Central Station of Animal Physiology w Jouy-en-Josas we Francji (1986 i 1990).

Od 1 sierpnia 1966 r. do 31 grudnia 2008 r. była związana zawodowo z Instytutem Zootechniki. Pracę rozpoczęła na stanowisku starszego technika, następnie od 1974 r. pracowała jako biolog, od 1977 r. jako starszy asystent, od 1984 r. jako adiunkt, a od 1992 r. jako docent.

Była zatrudniona w Zakładzie Fizjologii Rozrodu Zwierząt, przemianowanym później na Dział Biotechnologii Rozrodu Zwierząt. W latach 2003–2008 pracowała na stanowisku profesora w Laboratorium Pozaustrojowego Uzyskiwania Zarodków Ssaków i Hodowli Komórkowych.

Ponadto od 1 października 2006 r. do 30 września 2012 r. była zatrudniona na stanowisku profesora zwyczajnego na Uniwersytecie Rzeszowskim, w Zamiejscowym Wydziale Biotechnologii, w Zakładzie Bioinżynierii.

Główną specjalizacją prof. Lucyny Kątskiej-Książkiewicz był rozród zwierząt oraz metody biotechnologiczne stosowane w kontrolowanym rozrodzie ssaków, obejmujące m.in. synchronizację rui, superowulację, sztuczne unasiennianie, kriokonserwację gamet, zarodków i komórek somatycznych, pozaustrojowe uzyskiwanie zarodków ssaków, klonowanie, transgenezę, seksowanie plemników oraz określanie i regulację płci gamet i zarodków.

Prof. Kątska-Książkiewicz współpracowała z licznymi zagranicznymi ośrodkami naukowymi, m.in. w Bułgarii, Republice Czeskiej, Francji, Indiach, na Litwie, Słowacji, Ukrainie oraz w Stanach Zjednoczonych. Najdłuższą i najszerzą współpracę prowadziła z Instytutem Biologii Zwierząt Gospodarskich w Rostocku (Niemcy) w ramach umowy międzynarodowej, pełniąc funkcję koordynatora krajowego w latach 1998–2012.

Była członkiem licznych organizacji i towarzystw naukowych krajowych oraz międzynarodowych. W latach 1997–2008 zasiadała w Radzie Naukowej Instytutu Zootechniki. Należała również do European Tissue Culture Society (ECTS), European Embryo Transfer Association (AETE), International Embryo Transfer Society (IETS), European Society for Domestic Animal Reproduction (ESDAR) oraz Towarzystwa Biologii Rozrodu (TBR).

Pełniła funkcję członka Komitetu Redakcyjnego czasopisma „Wiadomości Zootechniczne”, a od 2004 r. była członkiem Komisji Embriologii i Morfologii Polskiej Akademii Umiejętności (PAU). Od 2008 r. uczestniczyła także w pracach Komitetu Organizacyjnego czasopisma *Reproductive Biology*.

Dorobek naukowy prof. Lucyny Kątskiej-Książkiewicz obejmuje 254 opublikowane prace, w tym 70 oryginalnych prac naukowych, z czego 46 ukazało się w czasopismach znajdujących się na Liście Filadelfijskiej. Ponadto była autorką 7 rozdziałów w podręcznikach, 1 monografii, 46 artykułów naukowych, 138 doniesień konferencyjnych i sympozjalnych, 5 instrukcji wdrożeniowo-upowszechniających oraz 1 patentu.

Za swoją działalność naukową i zawodową została uhonorowana odznaką Zasłużony Pracownik Rolnictwa oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi. Otrzymała również zespołową nagrodę naukową MRiGŻ oraz nagrodę II stopnia Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych.

Zainteresowania pozazawodowe prof. Lucyny Kątskiej-Książkiewicz obejmowały podróże i wyprawy turystyczne do krajów basenu Morza Śródziemnego, państw arabskich oraz na wyspy egzotyczne.

Dr hab. Monika Trzcińska, prof. IZ

Zdjęcia: Archiwum IZ PIB

Prof. dr hab. dr h.c. Jerzy Strzeżek (1939–2026)

Jerzy Strzeżek urodził się 25 czerwca 1939 roku. Po ukończeniu studiów zootechnicznych ze specjalnością biologia rozrodu zwierząt związał całe swoje życie zawodowe z olsztyńskim środowiskiem akademickim. Stopień doktora nauk rolniczych uzyskał w 1968 roku, stopień doktora habilitowanego w roku 1974, tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1982 roku, a profesora zwyczajnego w roku 1989.

Od 1982 do 2009 roku kierował Katedrą Biochemii Zwierząt, przekształconą później w Katedrę Biochemii i Biotechnologii Zwierząt Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Pełnił funkcje prodziekana Wydziału Zootechnicznego, prorektora ds. nauki i pierwszego zastępcy rektora Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, a w latach 1987-1990 był jej rektorem.

Jego zainteresowania naukowe koncentrowały się wokół biotechnologii rozrodu zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem proteomiki męskiego układu rozrodczego oraz kriobiochemii nasienia. Prowadzone przez Profesora badania dotyczyły biologicznej funkcji białek i peptydów nasienia w procesach rozrodu zwierząt oraz biotechnologicznych aspektów konserwacji nasienia różnych gatunków zwierząt. Dorobek naukowy Profesora obejmuje ponad 500 pozycji, w tym publikacje naukowe, podręczniki akademickie oraz patenty. Był promotorem 20 rozpraw doktorskich, z których 12 zostało wyróżnionych nagrodami. Dwunastu wypromowanych przez Profesora doktorów uzyskało stopień doktora habilitowanego, a pięciu tytuł profesora.

Profesor Jerzy Strzeżek odegrał szczególną rolę w rozwoju środowiska naukowego skupionego wokół biologii rozrodu. Od 1981 roku był członkiem Komitetu Biologii Rozrodu Zwierząt Polskiej Akademii Nauk, pełniąc funkcję sekretarza naukowego, zastępcy przewodniczącego oraz wieloletniego przewodniczącego Komitetu. Był jednym z inicjatorów powstania Towarzystwa Biologii Rozrodu oraz aktywnie uczestniczył w jego działalności, pełniąc między innymi funkcję przewodniczącego Kapituły Nagrody Naukowej im. Władysława Bielańskiego.

W latach 2002-2004 był członkiem Państwowej Komisji Akredytacyjnej, przewodniczącym Zespołu Kierunków Studiów Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych oraz członkiem Prezydium PKA, uczestnicząc w tworzeniu systemu oceny jakości kształcenia w polskim szkolnictwie wyższym.

Wybitne osiągnięcia naukowe Profesora znalazły uznanie środowiska akademickiego. W 2003 roku Akademia Rolnicza im. Hugona Kołłątaja w Krakowie uhonorowała Profesora godnością doktora honoris causa. Otrzymał także liczne odznaczenia państwowe, w tym Krzyż Kawalerski oraz Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski.

Profesor Jerzy Strzeżek pozostanie w pamięci swoich uczniów, współpracowników i przyjaciół jako człowiek niezwykle pracowity, konsekwentny i oddany nauce. Łączył pasję badawczą z talentem organizacyjnym oraz umiejętnością inspirowania młodych ludzi do podejmowania ambitnych wyzwań naukowych. Był autorytetem i wychowawcą wielu pokoleń badaczy, którzy kontynuują rozwój kierunków badań zapoczątkowanych przez Profesora.

Dr hab. Rafał Strzeżek, prof. UWM

Kalendarium konferencyjne

Wydarzenie	Data i miejsce
KRAJOWE	
XC Zjazd Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego „Zrównoważona hodowla i produkcja zwierzęca – dobrostan, środowisko, innowacje” https://whbioz.sggw.edu.pl/xc-zjazd-naukowy-polskiego-towarzystwa-zootechnicznego/	23-25 września 2026 r. Warszawa
MIĘDZYNARODOWE	
The 77th EAAP Annual Meeting https://eaap.org/eaap-event/77th-eaap-annual-meeting/	7-11 września 2026 r. Hamburg, Niemcy
II Polsko-Ukraińskie Forum AgroBioPerspectives 2026 „Współpraca Polsko-Ukraińska w produkcji zwierzęcej – szanse i wyzwania” https://rexan.pl/forum-2026/	10-11 września 2026 r. Centrum Kongresowe Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie
XXXVI Międzynarodowym Sympozjum Polskiego Oddziału Światowego Stowarzyszenia Wiedzy Drobiarskiej PB WPSA „Nauka praktyce – praktyka nauce” https://wpsa.pl/aktualnosci/	14-16 września 2026 r. Zegrze Południowe
VII Polski Kongres Genetyki https://polskikongresgenetyki.pl/	21-24 września 2026 r. Wrocław
Aquaculture Europe 2026 https://www.aquaeas.org/	28 września – 1 października 2026 r. Ljubljana, Słowenia
Konferencja Naukowa „Wpływ czynników środowiskowych i genetycznych na produkcję zwierzęcą w aspekcie bezpieczeństwa żywności” połączona z obchodami 25-lecia czasopisma naukowego <i>Acta Scientiarum Polonorum Zootechnica – Scientia Animalis</i>	23 października 2026 r. Szczecin forma hybrydowa
25th European Symposium on Poultry Nutrition https://wpsa.com/event/25th-european-symposium-on-poultry-nutrition/	21-24 czerwca 2027 r. Bordeaux, Francja

Zachęcamy do kontaktu z Panią prof. dr hab. Bogumiłą Pilarczyk (Bogumila.Pilarczyk@zut.edu.pl) i przesyłanie bieżących informacji dotyczących dyscypliny zootechnika i rybactwo, celem umieszczenia ich w mediach społecznościowych KNZiA PAN.

Strona KNZiA PAN: <https://knz.pan.pl/>

Redakcja: Brygida Ślaska, Anna Wójcik, Paweł Konieczka,
Eugeniusz Grela, Maciej Murawski, Bogumiła Pilarczyk,
Kamila Puppel, Maria Siwek-Gapińska, Tomasz Szwaczkowski,
Zdzisław Zakęś, Grzegorz Żak, Krzysztof Kowal

Kontakt: promocjaZiR@up.lublin.pl

Skład i łamanie – Joanna Płużańska

Projekt okładki – Krzysztof Kowal

*Grafika na okładce została wygenerowana przez sztuczną inteligencję
DALL-E, narzędzie opracowane przez OpenAI*

Sponsor wydawniczy

